IV. ÉVFOLYAM, 8. SZÁM. ARA 30 FILLÉR. 1954 ÁPRILIS 29.

M987

TANULNI! TANULNI! TANULNI!

Közgazdász

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

Éljen május elseje, a proletárnemzetköziség harcos ünnepe, a békéért küzdő népek hatalmas seregszemléje!

Értelmiségi és diák-fiatalok! Tudástok szüntelen gyarapításával járuljatok hozzá a népjólét programmjának megvalósításához!

KÖSZÖNTÜNK TIZEDIK SZABAD MÁJUS 1

Szabad a nép! Huszonhat év után
valóra vált a vágy — szabad hazám.
Szabad a nép s a Május is szabad,
nem védik zord, komor börtönfalak.
Szabadság napja, Május elseje,
Végre igazán az vagy, ami vagy,
a lelkünkben ujjongó dal fakad
s köszönt téged, harcok nagy ünnepe.

(Lukács Imre: Szabad Május.)

65 éve, 1889 május elsején a chicagói munkások egynapos sztrájkkal fejezték ki elszánt akaratukat jogaik, jobb életük kivívására. Mint annyiszor ez előtt és ez után, az amerikai uralkodó osztály most is mindent megtett annak érdekében, hogy elfojtsa a dolgozók megmozdulásait. A chicagói munkástüntetés híre mégis bejárta az egész világot és gyujtó hatást tett az egész világ proletariátusára. És ez év júliusában a II. Internacionálé párizsi alakuló kongresszusán már megszületett a határozat, melyben kimondják, hogy május elseje a nemzetközi munkásosztály harcos ünnepe — melyet minden ország dolgozói általános munkabeszüntetéssel és követeléseik melletti tömegdemonstrációkkal tesznek emlékezetessé.

Ezen a kongresszuson 20 ország — köztük Magyarország — munkásosztályának képviselői tettek hitet a kiáltvány jelmondata mellett: „Világ proletárjai egyesüljetek!" 1890-ben a világ minden táján harcos seregszemléken mutatta meg a nemzetközi proletariátus erejét és elszántságát.

Ettől az időtől kezdve a magyar munkásosztály is évről évre megtartotta a proletárszolidaritás, a szocializmusért vívott harc nagy ünnepét, annak ellenére, hogy a reakciós államhatalmak mindenütt és így Magyarországon is mindent megtettek, hogy elfojtsák a munkásosztály megmozdulásait.

Amilyen mértékben növekedett a május elsején felvonuló és tüntető munkások tömege, úgy nőtt a reakció dühe, mely nem egyszer véres terrorintézkedésekben jutott kifejezésre. Igy Orosházán is ahol gyilkos sortüzet nyittattak a csendőrséggel az ünneplő munkásokra és parasztokra. Mégis minden évben egyre nagyobb tömegek álltak a májust-köszöntők soraiban.

Köszöntötték a nemzet legjobbjai is. Ady Endre 1914-ben ezt írja:

„Örüljön ma minden bilincses többi,
Van még, aki magyar földön szabad,
Mert a Tavaszt nem tudták megkötözni,
S a Május mégis ír, izgat, beszél."

Az uralkodó osztály a terror eszközeinek eredménytelensége láttán új politikára kényszerült. Jobboldali szociáldemokrata ügynökeik segítségével most már május 1 forradalmi tartalmának kiirtására törekedtek. A burzsoáziát fenyegető forradalmi tömegsztrájkot kertvendéglők majálisává, a forradalmi harc ünnepét a madarak és fák ünnepévé akarták süllyeszteni.

A munkásosztály azonban sohasem feledte május 1 igazi tartalmát és győztesen, szabadon ünnepelte e napot 1919-ben.

Soha nem látott sokszázezres tömegek vonultak vörös zászlók alatt a Hősök terére. A forradalmi lelkesedés hulláma magával ragadta az ország egész dolgozó népét. Először vált május 1 valóban össznemzeti ünneppé.

Az első magyar proletárdiktatúra vérbefojtása után, az ellenforradalmi rendszer évei alatt keservesen fizettették meg a magyar néppel rövid, de dicső szabadságát. De a magyar munkásosztályt megtörni, jövőbe vetett szilárd hitét elvenni akkor sem tudták. Évről évre újabb tanubizonyságát adta ennek minden május 1-én.

Fiatalságunkban elevenen él a vágy, hogy megismerje a munkásosztály forradalmi harcait, májusi hagyományait. A multbeli májusok dicső napjai nemcsak ünnepélyes emlékezés érzését kell, hogy keltsék bennünk. Elsősorban arra van szükség, hogy a régi májusok harcra buzdító példája napjaink feladataira irányítsák a figyelmet. A reakció éveiben minden egyes május a legjobb munkások, parasztok s értelmiségiek százainak vérét, életét követelte. Férfiak és nők, öreg és fiatal harcosok egész sora áldozta életét a munkásosztály nagy ünnepén azért, hogy megteremtődjön a ma szabad országa, az az ország, ahol a munkás, paraszt és értelmiségi fiatalok zavartalanul tanulhatnak és alkothatnak.

1954 május 1-je már nem követel ilyen áldozatot, nem kéri egyetlen fiatal életét sem e harcos ünnep megünneplésén. Nem követi a fasizmus börtönében és kínzókamráiban való szenvedés. Azt jelenti-e ez, hogy 1954 május 1-je elvesztette harcos jellegét? Semmi esetre sem! Ha véres áldozatot nem is követel e május 1, de kötelezettséget ró ránk, harcot kíván, hogy éppoly lelkesen, éppoly elszántan és szilárdan álljuk meg helyünket a mai feladatok teljesítésében a mi területünkön, mint réger a tüntető munkások május 1-i ünnepe alkalmával.

Az idei május 1 a munkásosztály megtörhetetlen egységét hirdeti.

A szabadság örömével és a teremtő munka alkotóinak örömével ünnepli a magyar nép az idei május 1-ét. A bizakodás, a vidámság ünnepe ez, annyi üldözött, komor szépségű május után. Az új, s nagy munkára a további új s nagy feladatokra készülődés ünnepe. És aki jó munkára, igaz feladatra készül, annak mosolyra csillan a szeme, mosolyra nvílik a szája. Az énekel és táncol a munka ünnepén, amely immár az öröm ünnepe is.

Legalább annyi megbecsülést másnak, mint amennyit magadnak megkívánsz!

A multévi számaink egyikében cikket közöltünk Budainé elvtársnőről, aki jó munkájával erre rászolgált. Éppen ezért sajnálattal tapasztaltuk azt a nézeteltérést, ami közte és Bálint elvtársnő között megtörtént.

Bálint elvtársnő munkábalépésének első napján, nem tudva azt, hogy a repetázóknak nem jár kenyér, kb. 12—15 ember részére kenyeret szolgált ki. Budai elvtársnő tálaló ezt észrevéve olyan hangon támadt tapasztalatlan szaktársára, ami nagyon helytelen és a hallgatók előtt a fiatal elvtársnőre nézve lealázó fellépés volt.

Azt gondoltam, helyesebb lett volna Bálint elvtársnőt félrehívnia és emberien, érthető hangon megmagyarázni hibáját és ekkor visszaszedetni vele a kenyereket. Azonban semmiesetre sem szabad valakit több ember előtt megszégyeníteni, különösen nem, ha az illető még nem ismeri eléggé új munkahelyén a feladatát.

Szeretnénk remélni, hogy a menza dolgozói nem minden esetben viselkednek így új szaktársukkal és reméljük, hogy a jövőben ilyen eset nem fordul elő.

G. A.

Május köszöntése

Harcokban szült Május,
Munka ünnepére,
Ezer fehér galamb
Repül fel az égre.
Harcból, győzelemből
Törjön fel az ének,
Gyárban és mezőkön
Köszöntünk ma Téged.

Aki néma volt rég,
Ma már tud beszélni;
Hirdeti, mint Május:
Élni! élni! élni!
Rügy fakaszt virágot,
Pirosak a lányok;
Ettől a Májustól
Uj győzelmet várok.

Benne dobogjon fel
Szíve a munkásnak,
Akikre még újabb
Feladatok várnak:
Itt is és azon túl,
Hol viharos tenger,
Köszöntse a Májust
Szabadon az ember!

Harcokban szült Május,
Ne add fel a harcot,
Varázsold boldoggá
Ma az összes arcot.
Dolgozó emelje
Poharát nevedre;
Emlékezzünk mindig
Győztes ünnepedre!

Gold Andor

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az agrárgazdaságtani tanszék az egyetemen már ismert tudományos pályázat keretében a hallgatók részére pályázatot hirdet. A kitűzött pályatételek a mezőgazdasági termelés fejlesztésének különböző kérdéseire vonatkoznak. A pályázatok címei a tanszék hirdetőtábláján megtalálhatók.

A pályázatokra a jelentkezés határideje: április 30.

Oktatóink folyóiratokban megjelent cikkei

A Magyar-Szovjet Közgazdasági Szemle 2. számában:

Bácskai Tamás, Gerő Tamásné: A szocialista társadalom pénzének néhány elméleti kérdéséhez.

3. számában:

Nagy Tamás: A népgazdaság tervszerű (arányos) fejlődésének törvénye. — Forgács Tibor: Az ágazati gazdaságtanok kérdéséhez. — Pach Zsigmond Pál, Sándor Pál hozzászólásai a „Vita a gazdaságtörténet néhány kérdéséről a Német Demokratikus Köztársaságban".

Propagandista 3—4. számában:

Arató Oszkár: A termelési árról szóló marxi tanítás.

Számvitel 4. számában:

Erdős Ella—Schaster Ede: Az első magyarnyelvű könyvviteli munkákról.

Az egyetem kapuin túl

Hegedűs Béla elvtárs a IV. bank/1. csoport népnevelője. Egyike a csoport lelkes aktíváinak, akiről már a Közgazdász hasábjain is megemlékeztünk. Szereti és szívvel-lélekkel végzi pártmegbízatását. Ismét felkeresték és megkértük, mesélje el, hogyan tölti szabadidejét.

Nyíltarcú, barna fiú Hegedűs elvtárs. Beszélgetésünkkor kissé ideges, mert éppen egy-két órával az évvégi orosz írásbeli vizsga előtt kíváncsiskodunk életéről.

Először a munkájáról mesél. Már két és féléve népnevelő, egy ideig pártbizalmi is volt. Megválasztása idején még nagyban divott a „drót" módszer a népnevelőmunkában és ő is nagyrészt csak szempontokat továbbított. Aztán jó egy éve változott ez a módszere és ma már az emberekkel való törődést tartja legfőbb feladatának. A népnevelőmunkában nincsenek „hivatalos órák". Reggeltől estig, amikor a csoport tagjai között van, népnevelőmunkát végez: a tanítási idő szüneteiben, a közös tanulások és szórakozások alkalmával. Külön elfoglaltságot csak az értekezletek jelentenek, s ezekenk a száma ma már egészségesen lecsökkent.

— Szóval a tanítás és a tanulás után marad még szabad időd szórakozni is — vágunk a szavába.

— Marad — válaszol mosolyogva. — Különösen a második félévben, mert a szabadnapok lehetővé teszik, hogy a fokozottabb tanulás mellett művelődhessünk is egy kicsit. No meg az ösztöndíjemelés arra is ösztönöz, hogy többször menjek színházba, moziba.

Lassan belemelegszünk a beszélgetésbe. Elmondja, hogyan telnek el a napjai. 7-kor kel fel. Az Üllői-úton lakik s már fél nyolc után 10 perccel mindig bent van az egyetemen. Ha otthon az ágyban nem futotta még végig az újságot — előfizetője a Szabad Népnek — úgy itt nézegeti át. De legtöbbször kölcsönkérik a szemináriumtársai. Az óraközi szünetekben gyakran megbeszélik, hogy megnéznek valamilyen előadást. Hegedűs elvtárs rendszerint átnézi a „Színház és Mozi" számait és így jó javaslatokat tud adni. 8—10 ember a csoportból összeáll és együtt szereznek jegyet. Megbíznak egy elvtársat, aki a jegyeket megveszi. Hegedűs elvtárs feladata az operajegyek biztosítása, mert ez „szakmába vág". Négy évig ugyanis mint ülető dolgozott az Operaházban. Igy egyrészt a darabokat jól ismeri, másrészt összeköttetései is vannak. (Nagy szó ez ma, majdnem olyan mint a mennyországba jegyet kapni.)

Ez a kis „kulturális-kollektíva" minden elsején költségvetést is készít. Megtervezik, mennyit fordítanak színházra, mozira, egyszóval a szórakozásra.

— Egyedül nem is jársz sehová? — kíváncsiskodunk ravaszul, mert azt reméljük, csak bevallja, hogy elmegy néha csoportonkívüli „ismerőssel" is valahová. Elérti a célzásunkat és jót nevet rajtunk; nem udvarol senkinek komolyabban. Mit együnk, nevetünk vele, s tovább érdeklődünk.

— Mit láttatok a közelmultban?

— Többek között megnéztük az „Uborkafa", a „Romeo és Júlia", „Tell Vilmos" előadást. Operába most készülünk. Voltunk a Zeneakadémián, a Filharmónia rendezvényén. Egyedül is járok moziba. A közelmultban is öt filmet megnéztem . . .

— Hát táncolni szeretsz-e — kíváncsiskodunk tovább.

Egy kicsit zavarba jött, gondolkozik, aztán válaszol. Előbb bizonytalanul, majd egész határozottan.

— Nem szeretek táncolni . . . nem járok . . . de nem is igen tudok. Már fiatal koromtól kezdve a tanulás mellett dolgoztam is. Éveken át mindennap este tizenegyig . . . így aztán nem kezdtem bálba járni. Most meg már öreg (?) vagyok hozzá.

Jól megnézzük az „öreg" fiú derűs, csillogó szemeit és faggatjuk tovább olvasmányairól, otthon töltött estéiről.

— Igen olvasunk is sokat, már amennyire az államvizsgára készülés idején ez lehetséges. Egymás között az olvasott könyvekről is gyakran beszélgetünk és ajánlgatjuk a jó címeket.

Mindig többesszámban beszél. Eleinte ez feltűnő nekünk, de hamar megláthattuk, hogy ez így is van, mert magánélete szorosan belekapcsolódik társai életébe.

Aztán a sportról is mesél. Vívóverseny, nemzetközi asztalitenisz, futballmeccs — minden érdekli, csak idő legyen rá. Ha mód van rá, bizony megnézik.

Még kérdezgetünk ezt-azt. Megtudjuk, hogy bankban, de feltétlenül pénzügyi vonalon akar dolgozni. El meséli, hogy szülei vidéken laknak és április 4-én volt otthon utoljára. Eltelt az időnk és elköszönünk Hegedűs elvtárstól. Máris az egyik lány felé fordult és még halljuk a hangját:

— Van négy perc, felszaladhatsz a kultúrosztályra. . . .

A magánélet szorosan hozzákapcsolódik munkánkhoz. Ahogyan dolgozunk, úgy élünk munka után is, a tartalmasan és értékesen eltöltött pihenés és szórakozás feltétele eredményes kötelességteljesítésünknek. Ezért nem mindegy, hogy ki, hogyan él az egyetem kapuin kívül és különösen nem lehet közömbös pártmunkásaink magánélete.

Halai Tibor

Egyéni tanulással készüljünk a vizsgákra!

Hallgatóink nagy része már megkezdte az egyéni ismétlést. Nagyon sokan azonban még mindig „módszereken" gondolkodnak, vagy a „tölcsérezés" eddigi „sikereire" alapozva összetett kézzel várják a tanulócsoportok beindulását. „Majd megtanulom ott" mondják.

Egyetemünk vezetősége és a tanulásban élenjárók igyekeznek minden segítséget megadni a gyengébbeknek. Ezzel a segítséggel azonban sok hallgató visszaél. Egyesek az utóbbi időben odáig mentek, hogy már azt tartották: rossz vizsgaeredményeikért a csoport jobb tanulói vagy az illető tanszék felelős, mivel nem nyujtott elegendő segítséget. S ezt az elvet sok esetben a DISZ-alapszervek is alátámasztották a konzultációk és a tanulópáros rendszer erőltett szervezésével. (Volt olyan hallgató, akinek két-három tanulópárja is volt.) Ez a tanulás bürokratizálása, az egyéniség, önállóság megvonása a gyengébb hallgatóktól. Éppen azt vonták volna meg ebben az esetben, ami a legfontosabb egy egyetemi hallgató számára. Az anyag önálló feldolgozását, vezetőképességet, önálló ítélőképességet. Ezért nem szabad lebecsülni az egyéni tanulást, még abban az esetben sem ha az illető hallgató nagyon gyenge. Ilyenkor sem szabad, hogy egy jó tanuló elmondja neki az anyag lényeges részét: „hátha így jobban megérti, mintha egyénileg tanulná." Igy semmiképpen sem tesz szert alapos tudásra.

Ezekután jogosan felvetődik a kérdés, hogy mire jó a csoportos tanulás, amelynek olyan nagy jelentőséget tulajdonítottunk?

A csoportos tanulás jó, s előnyeit fel kell használnunk az idei vizsgákra való felkészülésnél is. Legfőbb alkalmazási területe a matematika-, statisztika-, számvitelpéldák kidolgozásánál. *De ezt is meg kell, hogy előzze az alapos egyéni tanulás.* Filozófia, kereskedelmi gazdaságtan, ipargazdaságtan és más, főleg ideológiai tárgyaknál nem hasznos a csoportos tanulás. A kiadott jegyzeteket, előadásokat ugyanis mindenki egyforma tartalommal kapja meg, szemináriumon megvitatják. Mindenkinek módjában áll forrásmunkákból kiegészítenie tudását (sajnos ezt kevesen teszik meg). Ha valaki valamit nem ért az anyagból, azt megmondja a tanszék konzultáció idején.

Érvényesítsük tehát a vizsgákra való felkészülésben az egyéni tanulást, a csoportos tanulást pedig csak a megfelelő helyen és megfelelő módon alkalmazzuk. Szüntessük meg a tölcsérezés helytelen módszerét. Ne adjunk lehetőséget arra, hogy néhány hallgató a tanulócsoportokban „sajátítsa el", más munkája után azt, amit egyéni tanulás alapján kellene megtanulnia.

A jelvénypályázatról

A DISZ-bizottság január 15-i határozata alapján pályázatot írtunk ki „Közgazdászjelvény" kidolgozására. A nehéz téma ellenére (mert nem könnyű a közgazdászjelvény megtervezése), több mint 40 pályamű érkezett be. A pályázati határidő elteltével bíráló bizottságot hívtunk egybe. A bizottságban képviseltette magát a rektori hivatal, a pártbizottság, a DISZ-bizottság és nyolc DISZ alapszervezetünk. A bizottság döntését ismertettük. Eljártunk a jelvény kivitelezése ügyében. Közben a beérkezett pályaművekből kiállítást állítottunk össze. A kiállítás tapasztalatáról szeretnék néhány szót szólni.

Több hallgató felvetette (véleményfüzet), hogy helytelenül járt el a DISZ-bizottság, amikor eredményhirdetés után rendezte meg a kiállítást. **Ez valóban így van, alá kell írni.** Előlmerült ugyan az, hogy így csináljuk, csak az idő rövidsége szólt ellene — szerettük volna még ez évben, május 1 előtt elkészíttetni. A bizottságot azért állítottuk össze, hogy mindenki képviselve legyen benne és így biztosítsuk a helyes döntést.

A kialakult hangulat és közvélemény alapján a DISZ-bizottság legutóbbi ülésén úgy döntött, hogy a jelvénykivi elezést elhalasztjuk (szükségképpen) őszre.

Mielőtt a kiállítással kapcsolatban néhány kérdésre válaszolnék, meg kell állapítani, hogy a DISZ-bizottság agit. osztálya hibát követett el, amikor a kiállítást felületesen, félreérthe ően állította össze. **A kiállításra tévesen került ki az I. díjat nyert pályamunka. (Nem az első díj alatt szereplő földgömbös jelvény a díjnyertes!)** A valódi csak később került ki a kiállításra, akkor is csak a kivitelezési műszaki rajz.

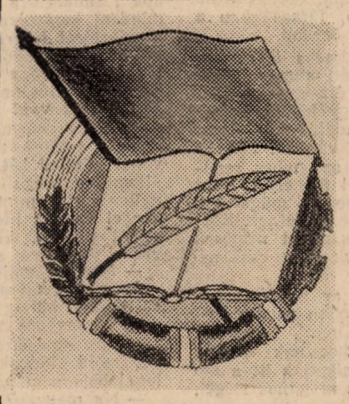

A bizottság a következőkkel indokolta e jelvény elfogadását:

A beérkezett pályamunkák is megmutatták, hogy nagyon nehéz a közgazdászjelvény megtervezése (menynyivel könnyebb a jogászoknak!) és még nehezebb ilyen körülmények között a legmegfelelőbb kiválasztása. A választás azért esett erre, mert a kék alapon fogaskerék és búzakalász által közrefogott nyitott könyv — a népgazdaság életével foglalkozó értelmiségi munkát jelképezi. A könyv fölött elhelyezett lobogó, vörös zászló jelképezi a szocialista, marxista értelmiséget. A jelvény alsó részén a fogaskeréken háromszor átfutó nemzetiszínű szalag azt mondja, hogy magyar értelmiségről van szó.

Ezek után néhány véleményre válasz.

Voltak, akik azt mondták, túlságosan nemzetközi jellegű. Igazuk lehet, ha a földgömbös jelvényről mondták, de nem állja meg a helyét erre a jelvénytervezetre vonatkozóan.

Voltak, akik a felírás hiányolták. Ezéknek a bírálatoknak azt hiszem helyt kell adni. **Vagy a zászlón, vagy a könyvön „MKKE" felírást kellene alkalmaznunk.**

A véleményfüzet arról beszél, hogy a bejegyzők nagy része a „Vihar" jeligés jelvénytervezet (háromszögben nyitott könyv, égő fáklya) kivitelezését javasolja. A jelvénytervezet jó, de hogy mi köze a közgazdászokhoz, nehéz lenne megmondani. (A bejegyzők ezt nem is indokolják, kivéve egyet, aki az égő fáklyát a tudomány várának, így egyetemünk jelképének véli.) Az égő fáklya (tekintve, hogy az olympiai játékok jelképe, még ma is olympia alkalmával) sportegyesület jelvénye lehetne, mint ahogy az is, a Fáklya SE jelvénye. Ez az egyik, ami a Vihar jeligés tervezet ellen szól, a másik az, hogy a közgazdászok miért fogadnák azt el, hogy egy már korábban sportjelvényként viselt jelvényhez hasonlót, most mint közgazdászjelvényt viseljenek. Néhányan egyszerűségéért javasolják, ami helyes követelmény — de csak az egyszerűségéért, ilyen félreérthető jelvényt, azt hiszem nem lenne helyes elfogadni.

A jelvénytervezet elfogadása és kivi eleztetése felelősségteljes munkát, nagy meggondoltságot kíván. Néhány elvtárs, akik a véleményfüzethe bejegyzést tettek, nem minden esetben így gondolkodtak, jó heccet láttak benne. Mások olyan hangon bírálták a zsüri munkáját mintha az felelőtlen, meggondolatlan munkát végzett volna. A bizottság követhetett el hibát. Ezt meg kell mondani, de nincs helye kritikán aluli kifejezéseknek, nem is méltó egyetemistákhoz.

Végezetül. A DISZ-bizottság részéről helyes volt a kezdeményezés, hogy jelvényt csináltassunk egyetemünknek, a közgazdászoknak. Kár, hogy a munka végén hibát követett el. A DISZ-bizottságnak ezt ki kell javítani.

A hiba kijavítására a következőket kívánjuk tenni:

1. Több ilyen irányú kérésnek helyt adva, május 15-ig elfogadunk új javaslatokat.

2. Azután az alapszervezeteken keresztül minden embernek meghallgatjuk a véleményét (szavazócédulák útján).

3. A jelvény kivitelezését elhalasztjuk őszre.

Kérjük szervezetünk valamennyi tagját, közös erővel azon legyünk, hogy egy tényleg szép, kifejező jelvénye legyen egyetemünknek, a közgazdászoknak.

A DISZ-bizottság megbízásából
FERGE SÁNDOR

Vita a pénzügyi TDK-ban

A napokban vitatta meg a pénzügyi tudományos diákkör Drexler György elvtárs igen érdekes dolgozatát a vállalati különféle költségekről. Nem akarunk itt az egész vitáról részletesen beszámolni, csak néhány érdekességről.

A dolgozat megállapítja, hogy vállalatonként nagyon különböző a dolgozók és a vállalat anyagi hozzájárulásának aránya és az 1.58 Ft-os vállalati hozzájárulási normát legtöbb helyen túllépik. Így most gyakran előfordul az is, hogy viszonylag jobb ételt néhol olcsóbban adnak, mint máshol a rosszabbat. Javasolta az állami hozzájárulás felemelését, valamint az ebédjegyek árának egységesítését. A vitához hozzászóltak a minisztériumból ittlévő elvtársak is. Elmondták, hogy a Csepeli Posztóban házilag készített ebéd 2 Ft-ba kerül és jobb, mint a Vörös Csillagban, ahol 4.50 egy ebéd ára. Nagyrészt a vállalatok élelmességén múlik az egész. Nemcsak azért, mert a norma túllépése is ettől függ, hanem pl. a Szombathelyi Pamutban a vállalatnak saját sertéshízlaldája van, ahol viszonylag olcsón, évente 30—40 sertést hizlalnak. Itt egész évben friss kolbászt, sonkát tudnak adni ebédre, ami üzemi étkezdékben elég ritka.

A vita tisztázta, hogy nem a vállalati hozzájárulás felemelésén múlik a dolog, hanem először azt kell biztosítani, hogy mindenütt egységes áron jóminőségű ételt adjanak és azután kell a vállalati különböző önköltség alapján differenciálni a hozzájárulást és esetleg felemelni.

Drexler elvtárs közgazdasági számítással kimutatta, hogy a kazánok élettartama rövidebb és a javítási költségek sokkal magasabbak ott, ahol a keverőszénen kívül pakurát is használnak. Ezért azt javasolja — többek között — hogy az alapszénfelhasználás arányát növeljék és a pakurát csökkentsék. Ez nem megoldás, — ahogy erre a minisztériumi szakemberek rámutattak — hiszen éppen azért használnak pakurát, mert kevés az alapszén. Mindenesetre a dolgozat érdeme, hogy felhívta a figyelmet ennek a fontos műszaki problémának a rendezésére.

Az egész munkára jellemző

a gyakorlati tapasztalati anyag igen alapos ismerete.

Így viszonylag nem olyan jelentős kérdések kapcsán is jelentős javaslatokat tud tenni. Drexler elvtárs a minisztérium, a textilipari igazgatóság és nyolc budapesti textilipari üzem anyagát tanulmányozta át és dolgozta fel. Munkája során nemcsak a mérlegbeszámolókat és más számviteli okmányokat tanulmányozott, hanem a vállalatok gazdasági és műszaki szakembereivel is beszélt. Munkáját az is megkönnyítette, hogy régebben ő is dolgozott textilüzemben több évig. Egyébként innen ered a dolgozat egyik fontos hibája is, az ugyanis, hogy sok kérdésben nem mérlegelte a vállalati szakemberek véleményét, akik pedig gyakran saját hibáikat szeretik objektív okokkal magyarázni. Drexler elvtárs munkájában elsősorban a módszer új, ugyanis elég ritka, hogy tudományos diákköri dolgozat ilyen nagy gyakorlati anyag tanulmányozása alapján készül. Sokan szívesebben választják az „ollózást", vagy a spekuláció módszerét.

A tanszék javaslatára a dolgozat egyes részeit közli majd a „Pénzügyi Szemle".

Ez már a harmadik jólsikerült dolgozat a pénzügyi tudományos diákkörben. Az elsőt Mikola elvtárs készítette, a másodikat Komár Lajos elvtárs. A kör megerősödését elsősorban az segítette elő, hogy sikerült jó kapcsolatot teremtenie a gyakorlattal és az, hogy a tanszék dolgozóink nagy része valamilyen formában segít a munkában.

A mi zászlónk

Egyetemi DISZ-szervezetünk zászlót alapított.

Súlyos, lebbenő selyme alatt a nemzetközi szolidaritás napján, május 1-én vonulunk először. Ünnepeinken díszőrség áll majd őrt mellette.

A zászló magasztos jelkép. Megjárta századok útját. Lobogott harcok felett — óvták zsarnok ellen. Megcsúfolták, cserben hagyták sokan — míg nem erős karok kemény ereje magasra tartotta, és büszkén kinyílt a jövő elébe. A szabadság szele táplálja a szabadság jelképét. A mi zászlónk is ez lesz! Emlékeztető és útbaigazító. Megőrizzük becsületét!

1954 április 29-én a nagy szünet ideje alatt, az aulában, Fogarasi elvtárs adja át rövid ünnepség keretében a DISZ-szervezet képviselőinek a zászlót.

Egyetemünk felállása május 1-én

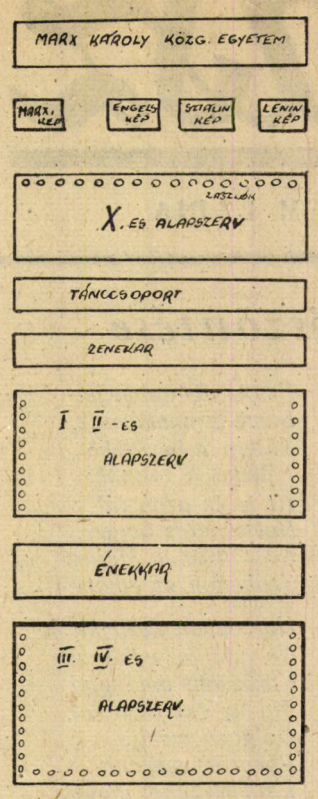

Az I., II., III., IV., X. alapszervezetek a IX. kerülettel vonulnak. A fenti rajz szerint állnak fel. Az „Egyetem"-felirat után viszik a párt nagyjainak képeit, s a képek után zászlókkal vonulnak fiataljaink.

AZ ESTI TAGOZAT HALLGATÓI A VIZSGÁKRA KÉSZÜLNEK

Innen is, onnan is naponta százszor halljuk és magunk is meggyőződünk róla, hogy bizony már az év vége felé járunk. Minden hallgató részére fontos eseményt jelent a vizsga. Viszont eredményesen csak akkor tudunk vizsgázni, ha a vizsgákat megelőző időben felkészülésünk is eredményes. Ez nem frázis — ezt soha nem lehet elcsépelni. Végre is a vizsga erre a felkészülésre tesz pontot, ezt a felkészülést értékeli. Több esti hallgatóval beszélve, megállapíthatjuk, hogy az esti hallgatók nagy része már megkezdte a munkát és szorgalmasan ismétli az év folyamán leadott anyagot.

Azonban az esti hallgatók koránt sincsenek olyan előnyös helyzetben, mint délelőtti társaik. A II. évf. ip. 3. szemináriumból, beszélgetésünk közben egy elvtársnő panaszkodva jegyzi meg, hogy ő bizony még a leadott anyaggal is alig tud lépést tartani, nemhogy az ismétléssel képes lenne nagyobb mértékben foglalkozni.

Nézzük meg, hogyan készül a vizsgákra a II. évf. pol. gazd. szemináriuma. Nagy Torma elvtárs, a csoport pártmegbízottja a következő felvilágosítást adja:

— Szemináriumunk gyenge pontja a matematika. A csoportot két részre osztottuk és mindkét részbe jelöltünk olyan elvtársakat, akik a matematikát jól értik. Ezek segítségével a gyengébb elvtársak is elsajátíthatják a szükséges ismereteket.

— Ez új módszer?

— Nem, már félévben is próbálkoztunk vele. Akkor nem nagyom vált be, mert a felosztást helytelenül csináltuk. Az egyik csoportba sok erős, a másikba sok gyengén tanuló elvtárs került. Ebből okulva az erőket most egyenletesen osztjuk meg. Reméljük, így sikerül majd jó eredményeket elérni.

Palkovics Rezső elvtárs a III. évf. p. ü. szemináriumból ezt mondja:

— A csoportban hárman vagyunk a Nemzeti Bankból. Magunk között megbeszéltük, hogy hetenként két-három alkalommal egy-egy órára összejövünk és ismételjük az anyagot. A szemináriumon belül megbeszéltük, hogy ki kivel tanul. Legnagyobb nehézségünk a népgazdaság tervezésében van. Sajnos a saját jegyzetünk nem minden részben megfelelő.

A hiányos jegyzetelés helytelen, mert évközben arra kell számítani, hogy az év végén előfordulhatnak ilyen nehézségek. Ilyenkor láthatjuk igazán, hogy a nemtörődömség mennyire megbosszulhatja magát.

Keresztes Albin II. évf. 3. már eddigi munkájukat is megemlíti. Tekintettel arra, hogy nem sok idejük van, ezért legfőképpen szombaton és vasárnap tanulnak közösen. Ezt dolgozatok és konferenciák előtt már régebben csinálják. Most a vizsgák előtt tovább folytatják a munkát.

Természetesen a közös tanulás nem jelenti azt, hogy az esti hallgatók között az egyéni tanulás, a tanulás alapja mellőzhető lenne. Ezért náluk helyes az, hogy az erősebb elvtársak fokozottabb mértékben segítsék gyengébben tanuló társukat, sohasem feledkezve meg arról, hogy a csoportos foglalkozásnak csak akkor van értelme és eredménye, ha alapos egyéni tanulás előzte meg.

Az esti tagozatra járó elvtársak vizsgára való felkészülése azonban távolról sem egységes. Többen vannak, akik a 12 nap tanulmányi szabadságot várják, hogy majd akkor... Aki azonban tapasztalt és lelkiismeretes, az tudja, hogy 12 nap nem a világ, már most készül és akkor nem is csalódik.

BÍRÁLAT NYOMÁN...

Alapszervezetünk vezetősége jogos bírálatot kapott azért, mert nem végzett komoly munkát a kongresszusi mozgalom szervezése és ellenőrzése terén, melynek eredménye az volt, hogy nem látta tisztán hogyan áll a helyzet az alapszervezetben.

A vezetőség javított a munkáján. Minden tagja arra törekedett, hogy az alapszervezet munkájáról tiszta képet nyerjen, és ahol hibát észlel, azt a vezetőség a csoportkollektívákkal együtt kijavítsa. Nézzük a felajánlások milyen jellegűek:

Elsősorban tanulmányi téren történtek felajánlások: pl. ajánlott irodalom jegyzetelése, ujságcikkek lefordítása stb. A felajánlás igen nagy része az elvtársi segítségről ad képet. A kollektív felajánlások pedig az általános műveltség színvonalának, a jó kollektíva megszilárdítását szolgálják. A felajánlások nagy része nemcsak felajánlás maradt. Ezt bizonyítja az I/9-es szeminárium munkája, ahol már a kollektív felajánlást a csoport teljesítette, vagy az I/10-es szeminárium, ahol egy kivételével szintén teljesítették a felajánlásokat. Nem ez a helyzet azonban az I/12-es csoportban, ahol az aktívák nem is gondolnak arra, hogy hogyan fogják teljesíteni a felajánlást. Az egyéni felajánlások terén is sokan vannak, akik már teljesítették a vállalást, mint Balázs József az I/16-ból, Halász Gyula és Német Teréz az I/13-ból, Dénes Bálint az I/9-ből. Vannak azonban olyan elvtársak is, akik a felajánlással ellenkező irányban haladnak: Sárándi Júlia és Lenke az I/16-ból, akik orosz nyelvből javítás helyett rontanak.

A kongresszusi mozgalom lendülete, a felajánlások teljesítésének lendülete mutatkozzék meg most, amikor minden erőnkkel teljes odaadással kell küzdeni a sikeres évvégi vizsgákért.

V/b alapszerv vezetősége

Félreértés ne essék – megtörtént!

Nem vagyok szakosító bizottsági tag, de sok mindent hallottam már a szakosítás alatt történtekről.

Ez az eset tetszett nekem a legjobban:

Bejön a kislány a terembe és határozott mozdulattal húzza maga alá a széket — meséli jókedvűen a bizottság egyik tagja. — Nem félénk, nem néz szórakozottan a menyezetre, hanem egyenesen a szemembe, hogy szinte zavarba hoz.

(Mit lehet ezen derülni? — kérdezem magamban. De nem kell sokat várnom, mert, amint látjuk minden kiderül később.)

— Szóval külkerre jelentkeztél? — teszem fel neki a kérdést.

— Igen. — feleli határozottan. (Áh, ez egy öntudatos tag!)

— Osztán miért? — kérdezem tovább.

— Mert nagyon szeretek utazni. Kairó, London, Párizs, esetleg Rio-de Janeiro.. álmaim álma ... Szóval nagyon régóta vágyódom a külkereskedelem után. Micsoda pompás dolga van egy követnek, s meghatalmazott miniszternek! Megjegyzem, egy attasé se kutya. DT-rendszámú kocsinmal végigrobogni a Red River partján, vagy Montana ivójában viskit inni.....

— Állj, állj! — szakítom félbe. — Hiszen te rossz ajtón kopogtatsz. Képezünk a külkereskedelem vonalára káderet, akik majd a külkereskedelmi minisztériumba, vagy vállalatokhoz ... például a Chemimpexhez mennek dolgozni. Próbálkozz talán a katalógus szakkal...

S a kislányban egy egész világ omlott össze. Tekintete a szememről lehuppant valahová a cipőmre, azután felkúszott az asztal tetejére. És amikor újra rámemelte, lefoszlott minden bája.

Pedig ha egy kicsikét szétnézne, könnyen választhatna más, talán még szebb pályák közül. Hiszen minden szakmának megvan a maga szépsége! Csak ne a régi ponyvák „romantikus" hőseiből, hanem a mi életünk igazi szépségeiből induljunk ki.

Jót nevettem rajta. De nem feledkezem el figyelmeztetni is: egyetlen szak sem az ilyen ábrándok valóra váltója. Igen, bármelyikünkből lehet akár attasé is, vagy követ, miniszter, (bármilyen szakról is kerüljön ki) de odáig nem ilyen ábrándozással, hanem komoly tanulással, igazi öntudatos hozzáállással jutunk el.

(S mi a nóta vége? Ugy hallottam iparszakra jelentkezett. Jól tette. Csak még azt szeretném megsúgni neki, hogy így talán még hamarabb lehet követ, s meghatalmazott miniszter. De ezt csak négyszemközt mondnatom meg.)

Gácsi

TANULÓKOCSI

Mikor először szálltam fel ebbe a kocsiba, kicsit ferde szemmel néztek rám és mintegy tájékoztatásul közölték, hogy it „civilek" nem utazhatnak, ez „diák-szakasz". Felesleges volt a fáradság, hiszen mindenki olvashatja a kocsi oldalán lógó fehér zománcos, feketebetűs táblán: „Tanulókocsi". Mégis nekik volt igazuk, bizalmatlan diáktársaimnak mert bizonyára már más tájékozatlanok, vagy a felírásra fittvethányó „civilek" is megpróbálták, hogy behatoljanak ide.

— Akkor jó helyen járok — mondtam megnyugodva és mintha misem történt volna, letelepedtem.

Ezzel részemről el is lett volna intézve, mert misem természetesebb, ha már diák vagyok és azon a villamosvasúton, amelyiken minden reggel utazom, van egy ilyen részünkre fenntartott rezervátum, hát használjuk ki.

Azt azért nem mondhatom, hogy valami nagy port vert fel az én megjelenésem. Az itt összeverődött közösség nem zavartatta magát, folyt tovább az élet, egy pillanatra sem halkult a sajátos zsivajgás. A körülöttem ülők azonban mindaddig bizalmatlanul méregettek, amíg a kalauznak fel nem mutattam igazolványomat. Ezzel befogadtak és nem törődtek velem tovább.

Azóta minden reggel itt utazom és arcról a legtöbb utitársamat ismerem. Tudom ki meddig utazik, melyik állomáson várható újabb jövevény, melyik sarokban csendül fel a csatazaj számba menő „szevasz apa" kiáltás, ha az a térdnadrágos, pirosképpű, borzas fickó megjelenik, aki az örökké snapszlizó társaságban a nem éppen hízelgő Csipás becsnévnek örvend.

Sőt azóta már több embernek bizalmasa is lettem. Nem kell azonban félreérteni, nem baráti alapon, mintha olyan erős volna az irányomban érzett szimpátia, hogy hol itt, hol ott invitálnak meg egy kis eszmecserére és közben kiöntik vágyaikat, gondolataikat. Ezzel nem dicsekedhetem. Azonban a sors változó, ami az utazásban úgy nyilvánul meg, hogy az ember rendszerint mindig más valaki mellett talál ülőhelyet, mint az előző nap. A szomszédok, a szemben és mögöttünk ülők, régi vagy új ismeretség alapján beszélgetnek. Közben akarva-akaratlanul megmutatják magukat nemcsak kívülről, annak is, akit soha nem láttak vagy csak néhány alkalommal itt a vonaton.

Általában minden reggel ugyanazok az arcok fogadnak, csak más elrendezésben. Van azonban néhány csoport, akiknek „bérelt" helyük van. „Öreg", tapasztalt utazók, akik az első foglalás jogán a kocsinak mindig ugyanazt a pontját szállják meg. Ők alkotják itt a gerincet, a biztos pontot, mint tengeren a magános sziget, amihez a tengerészek igazodnak, tájékozódnak.

Ezeket a csoportokat magamban jellegüknek megfelelően osztályoztam és neveztem el. Ilyenek: a „TOTO-club", a „Kártyabarlang", a „Kutyás nő" és mások.

A totósok négyen vannak és mindannyian szenvedélyes drukkerek. A hét első három napján az elmult vasárnapi mérkőzéseket tárgyalják, elemzik elképzelhetetlen hevességgel. Minden alkalommal és egyöntetűen szidják a játékvezetőt. Ebben egységes véleményen vannak. Olyan dolgokat tudnak vagy udni vélnek egyes játékvezetőkről, amiért azok nyugodtan indíthatnának becsületsértési pert.

Itt tudtam meg, hogy Magyarországon összesen két jó csapat van: a Kinizsi és a Dózsa. Bár ebben a kérdésben nem egyöntetű a vélemény. Ugyanis ketten azt állítják, hogy csak egy, mégpedig a Kinizsi. A másik kettő ugyancsak egyre esküszik, de a változatosság kedvéért a Dózsára.

A hét második három napján a jövő vasárnap esélyeit vitatják, mégpedig nemcsak úgy potyára. Totóznak. Mindegyiknek van egy szelvénye. Véleményem szerint nagyon elegendő volna egy alkalommal megvitatni, hogy mi lesz az eredmény és annak alapján kitölteni a szelvényeket. Az én véleményem azonban nem számít, mert nem vagyok szakember, nincs bennem totólelkület. Mi sem bizonyítja jobban, hogy nincs igazam, mint az, hogy ők akik hozzáértők, három napig latolgatnak, hol kiabálva, egymás ötleteit gúnyolva, hol csendesen, tárgyilagosan érvelve.

Szombatonként jön a nagy áhitat, a kitöltés pillanata. Elcsendesednek és a ceruzával már feljegyzett számtalan variációból ki-ki megjátsza a legjobbat, a csalhatatlant, a biztos tippet. Ettől kezdve gondosan ügyelnek a belső zsebükre, ahol reménybeli 12 találatos lapul.

Hétfőn a totóról diszkréten hallgatnak. Amint sejtem a négy szelvényből összesen talán ki lehetne hozni egy 12 találatost.

Rendszerint a kocsi középső részén szoktak helyet foglalni a már említett kártyások. Tehetik, hiszen a végállomástól utaznak és ott még van miben válogatni. Mire én a kocsiba kerülök, elmerülten, csendben kártyáznak, csak a kopott lapokat csattogtatják a térdükre helyezett aktatáskákon.

Odébb egy állomással felhangzik a zajos „szevasz apa", amikoris a már nevezett fiatalember mindenkit és mindent legázolva tör magának utat hozzájuk. A csomagtartóról lekerül egy kis fatáska és barátunk rátelepedve mint csendestárs figyeli a játékot. Ő nem játszik. Ugy látom, hogy csak megtűrt költag. Néha ad csak kifejezést tetszésének egy-egy parti után, általában így:

— Mázlid van!

Akinek az elismerés szólt, egy oldalpillantással nyugtázza és a játék folyik tovább. Pontosabban addig, amíg a vonat elhalad két állomás hosszát. Ha ezen a második állomáson megállunk, egyszerre eltűnik a játékosok nyugalma és mint a vadak ugranak az ablakhoz. Ilyenkor el vagyok készülve, hogy valamelyik torokból az altból szoprán felé kunkorodó mutáló hangon felhangzik a velőtrázó sikoltás:

— Misi! — majd rázengi az egész kórus — Miiisiiii!

Az első alkalommal nagyon kíváncsi voltam, hogy ki ez a Misi, aki így felkavarja a különben annyira nyugodt társaságot. Ma már jól ismerem és mondhatom, hogy így ránézetre nem valami különleges gyerek. Nyurga, zöld lódenkabátos kamasz. Kicsit komolykodó, legalábbis nem annyira hebehurgya, mint a többiek.

— Na megvan?

Rendszerint ezt a titokzatos kérdést teszi fel Misinek valamelyik kártyázó, amint annak sikerül hozzájuk jutnia.

— Meg — válaszol az kurtán.

Erre gyorsan eltűnik valamelyik zsebben a sok vihartlátott kártyapakli. Izgatott kapkodás kezdődik, füzet, ceruza vagy töltőtoll kerül elő és várakozásteljesen néznek Misire. Az egy kicsit még kutatóan vizslat a füzetében, piszmog, majd rendszerint így kezdi:

— Megcsináltam, de nem biztos, hogy jó, srácok.

— Ugyan hagyd már ezt a kispolgári dumát — torkolják le ketten is. — Diktáld!

Hogy mi ebben a kispolgári azt senki nem magyarázza meg, de Misi bizonyára érti, mert megszelidülve diktál. Minden reggel változatlanul diktál. Amazok pedig öten szorgalmasan körmölik a matematika, az orosz nyelvi, a magyar nyelvtani és más házi dolgozatokat, aszerint, ahogyan az előttem ismeretlen iskola tanrendje megköveteli.

Amint készen vannak, Misi félrevonul, keres egy szabad helyet és beletemetkezik valamilyen könyv olvasásába. Mindezt úgy csinálja, mintha semmi köze nem volna az egészhez, ami az imént történt. Barátai a sikeres művelet után láthatóan megnyugodva ott folyatják, ahol abbahagyták. Többé ügyet sem vetnek „jótevőjükre".

A kártyázó öt és a félrevonult olvasgató fiú között mint látható tulajdonképpen semmi közösség nincs. A minden reggel újból fellángoló érdeklődés nem is Misinek szól, hanem a bűvös füzetnek.

Az egyik reggel a szokásos diktálás után, Misi amellé a fekete velour kalapos férfi mellé ült, aki rendszerint a kocsi bal elülső sarkában szokott helyet foglalni és olvasgatni. Az illetőről első látásra is meglehetett állapítani, hogy nem diák, hanem civil. Hogy mégis hogyan lett itt törzstag, az számomra mindmáig titok.

Elég az hozzá, hogy amint Misi mellé telepedett, egymásutánban kétszer is rövid pillantást vetett rá a szeme sarkából, mintha mondani akarna valamit. Hogy valóban mondani is akart csakhamar bebizonyosodott.

— Barátok? — bökött a kártyázók felé.

Misi kissé meglepődve nézett fel a kezében tartott könyvből, mint aki első pillanatban nem érti, hogy mit kérdeztek. Egy kis hallgatás után megrántotta a vállát.

— Osztálytársaim — válaszolt kurtán.

— Ühüm — vette tudomásul a feketekalapos. A kapott választ mérlegelve elgondolkozott.

— Gimnazisták? — vette fel ismét a beszélgetés fonalát azután.

— Igen — válaszolt a gyerek kurtán. Ugy láttam már szeretné befejezni a beszélgetést.

Itt egy kis szünet következett, de nem nagyobb mint sem, hogy arra lehetett volna következtetni, hogy ezzel be is van fejezve a beszélgetés. A férfi valóban tovább érdeklődött.

— Azok ott — biccentett az öt fiú felé — kártyázásból fognak érettségizni?

Misi mélyen elpirult, mintha tudná, hogy mire megy ki ez a nagy érdeklődés, de mint, aki úgy érzi, hogy semmiért sem felelős.

— Nem a — válaszolt vontatottan. — Megtanulhatják még addig.

Ugylátszott, hogy maga is keveselte a választ, mert még hozzátette:

— Nehézfejű emberek, segíteni kell nekik. Meg aztán énrám ne mondják, hogy stréber vagyok.

— Szóval maga segíteni akar az osztálytársain?

Misi nem szólt, csak a szemével kérdezte, hogy a szomszédja mit akart ezzel mondani.

— Hát idehallgasson. Ha segíteni akar, az helyes. Különösen, ha valóban nehézfejűek. Bár én inkább azt hiszem, hogy lusták. — Itt félig-meddig kérdően nézett Misire, de az lesütötte a szemét, ezzel mintegy jelezve, hogy nincs ellenvetése.

— Szóval ha segíteni akar, akkor csinálják együtt a házi feladatot, de ne diktáljon nekik többet!

A vonat csattogva szaladt át a váltókon, megállóhoz közeledtünk. A férfi táskájába rakta az eddig kezében tartott könyvet, leszálláshoz készülődött. Felállt és amikor átlépett a Misi és az én lábam közöt.t még egyszer visszafordult a gyerek felé.

— Ne gondolja fiatalember, hogy ez lelki prédikáció volt. Csak tudja nekem is így segítettek valamikor, mint ahogy maga ezeknek. — Kicsit hallgatott, majd hozzátette: — Elég baj volt az nekem!

Hogy Misi mit gondolt, azt nem tudom, de már jócskán túlhaladtunk a megállón és még mindig úgy ült ahogy a beszélgetés abbamaradt. Könyvét a kezében tartotta, de nem olvasott. Majd csendesen az ablakhoz húzódott és kinézett a napsütésbe. A végállomásig egy percre sem vette le szemét arról a valamiről, amit az ablakon at olyan makacsul nézett.

Azóta nem láttam Misit a diakszakaszban. Társai azonban éppen olyan szenvedélyesen csattogtatják a kartyat, mint azelőtt.

Ugy tenat ezek negyen, illetve öten így ütik agyon az idot. Szerencsére vannak, akik maskent szórakoznak. Van it egy szoke, hamvasarcú tiszta kislány, amolyan 16 eves forma. Aranka szólítják a többiek. Aranka, amint észrevettem a kolteszet szerelmese. Aprily Lajos, Tóth Árpád, József Attila és Shakespeare voltak musoron eddigi utazásaink alkalmával.

Meleg hangon, átérzéssel olvassa a verseket, elannyira, hogy néha maga is elérzékenyül. Ilyenkor, amint végére ér egy szép versnek és társaira feltekint, jobban fényik a szeme, mint a belső tűztol az lenni szokott. Talán gyülekező könnycseppeken csillan a ravetodő napsugár.

Aranka rendszerint egy 20 éves forma fiatalemberrel és kis barátnojével szokott együtt utazni. A fiu rendszerint szemben ul Arankával és valami nagyon rendkívüli dolognak kell történnie, ami miatt tekintetet elfordítja róla. Csak a vak nem látja, hogy ez a nagy figyelem erosen megoszlik a versek és Aranka között. Talán nem rosszmajúság ha azt mondom, hogy inkább a kislány javara billen a mérleg.

A fiú főiskolai hallgató, pedagógus. A kislány gimnazista és tanár szeretne lenni, magyar tanár, hogy dallamos hangján sok tanítványával kedveltetnesse meg az általa annyira szeretet, koltemenyeket.

Ime a jövő két pedagógusa, két almodozó gyerekember, akik igyekeznek kellemesen eltölteni ezt a felórát minden reggel.

Kint tavasz van, zöldel a fű, rügyeznek az almafák. A nagyszerű tavaszi reggelből játékos napsugarak lopakodnak be a kocsiba, hogy megfürdessek aranyukkal az emberek arcat. Csoda-e, hogy ebben a nagy fényességben két ilyen tisztaszívű fiatalember, a költészet szerelmesei találkoznak?

Nincs mindig olyan szerencsém, hogy olyan verset olvasó, elérzékenyülő majd gondtalanul kacagó kislány melle kerumek, mint ez az Aranka.

Hogy milyen különbség is tud lenni az emberek között! Itt van például Babuci, egy korát tekintve fiatal lány, útitársaim közül. Rendszerint a papájával utazik. Szegény papa! Volt alkalmam végighallgatni, amint szeretett leánya valamilyen kutya-ügyben egy reggel egész úton magából kikelve leckéztette. A jámbor ember hiába tekintgetett szelíden lányára, abból dőlt a szó.

— Ti olyan maradiak vagytok! Még, hogy kutyának kint a helye! Maradiak vagytok! Konzervatívok! A Rábai Pötyiék kiskutyájának külön párnája van a rekamién. De nálunk nem lehet. Mert anyus is olyan ronda. Az este is oldalba rúgta szegény Bobit. Pedig én is ott voltam. Mit csinál vele, ha én nem látom?

Mindezt egyszuszra.

Más alkalommal azon panaszkodott, hogy mennyi kiadása van egy szegény egyetemi hallgatónak és úgyszólván semmi bevétele.

— Azt hiszed örökké tart az a vacak 115 forint?

Az öregnek csak annyi ideje volt, hogy tagadólag megrázza a fejét, már le is csapott rá.

— Na, úgy-e! Mégis sajnálsz egy huszast. Pedig miattad kapok csak 115-öt, mert 2400 a fizetésed. Azt mondják ben, a funkcisok, hogy akinek a papája ennyit keres, az nem kaphat többet.

És mivel az apai bugyelláris csak nem akart kinyillani az erős replikázásra, hát taktikát változtatott. Odasimult az apja vállához, hízelgett.

Barnovszky István:

Az én május elsejéim

Felvidéki kisvárosban születtem, ahol az első világháború előtti május elsejéknek a jelentősége abban domborodott ki, hogy a fiatal legények a lányos házaknál úgynevezett májfát állítottak. Többszínű papírszalagokkal feldíszítve virradtak május elsejére. A gimnáziumi diákoknak május elsején közös majálisuk volt. Kivonultak zeneszó mellett a vasas gyógyfürdőre, ahol hatalmas tér állt. Műsoros előadás után vígan táncoltak. Egy ilyen felvonulás azután mindig nevezetes volt, mert a zenészeket papírruhába öltöztették. Ők haladtak az élen a Rákóczi-indulót játszva, utánuk a diákság, végül a város lakosai. A szabadban szalonnasütéssel és tánccal szórakozva töltötték el a május elsejét.

Megváltozott ez a kép az első világháború négy éve alatt. 1914-ben, amikor már a munkásság erős szervezett egységei irányították a dolgozókat, a gyárak hadianyagokat gyártottak, minden gyárban katonai parancsnokság volt. Megszűntek a május elsejék, a bérkövetelések. Ha valaki elégedetlenkedett, vagy vétett a munkafegyelem ellen, jobbik eset volt, amikor lecsukatták. A másik eshetőség: harctéri szolgálatra bevonultatták. Otthon maradt a család, kereső nélkül, inségben. Ha lakbért nem tudott fizetni, karhatalommal kilakoltatták a lakásból. Így születtek meg a nyomortanyák.

Míg végre az 1918-as forradalom vetett véget ennek az inséges és nyomorúságos helyzetnek.

Az elnyomott munkásság lerázta magáról a kapitalista igát és soha nem látott lelkesedéssel, harcok közepette ünnepelte az első igaz, szabad május elsejét.

Az ablakokat virágokkal, piros szőnyegekkel, zászlókkal díszítették, a kapukat papírrózsákkal, piros anyagokkal dekorálták, a civil zenészek és a katonazenekar korán reggel zenés ébresztőt adott. Nagy volt az öröm, a lelkesedés! A villamosalkalmazottak egypár 6-os jelzésű villamost pirosra mázoltak, ez volt a vörös hatos. A Nyugati előtti téren és a Kálvin-téren hatalmas kalapácsos ember-szobor állt. A tereken rögtönzött népgyűléseket tartottak, a fiatalság feldíszített stráfkocsikon táncolva járta a várost. Nem is szólva a rengeteg verkliről, amelyek a legjobb slágereket játszották. Ilyen hangulatban telt el a napja a lakosságnak. A szervezett munkásság a szakszervezetekből, a délutáni órákban, a Margitszigetre, Ujpesten a Szunyogszigetre vonult, hol zeneszó mellett társasjátékokkal szórakoztak, zsákfutással, lepényevéssel, tűzijátékkal, tánccal. A késő éjszakai órákig szórakoztak és söröztek.

Ilyen volt az első igaz szabad május, amit a munkásság már magáénak vallott.

1919-ben, a Tanácsköztársaság összeomlása után, nehéz idők következtek, hosszú időre megszűntek a május elsejék megünneplései. A szakszervezeteket lehetetlenné tették, megtelték fizetett besúgókkal. Összejövetelinket vendéglőben vagy magánlakásban tartottuk, a május elsejéket néma tüntetéssel ünnepeltük.

A Horthy-pribékek jól felkészültek május elsejére. Hogy a munkásság esetleges megmozdulását csírájában elfojtsák, sokat letartóztattak. Megteltek a börtönök a munkásság színe-javával. Elzárták a fővárosba vezető utakat. A dunai hidakra gépfegyvereket állítottak. A kapualjakba rendőrosztagokat helyeztek készenlétbe, állig felfegyverezve. Szigorúan ügyeltek arra, hogy kinek van piros szegfű a gomblyukában vagy piros nyakkendője. Ezeket összefogdosták, előállították a főkapitányságra. És hogy mit kaptak, erről a szakszervezetben bőven hallottunk.

Ilyenek voltak a május elsejék a Horthy-idő alatt, egész addig, amíg a Szovjet Hadsereg felszabadította hazánkat.

1945-ben volt a második igaz szabad május elseje, amikor a világ proletariátusával együtt ünnepelték a magyar dolgozók a május elsejét. Azóta minden évben fokozott lendülettel és határtalan lelkesedéssel mutatja meg a magyar dolgozó nép, hogy a világproletariátus szellemének méltó.

A mostani 10. szabad május elseje még fokozottabb erővel és lendülettel mutatja meg a világnak, hogy a magyar nép, a nagy Szovjetunió vezette hatalmas béketábor rendíthetetlen harcosa.

Hozzászólás a „Nagyobb bátorságot...“ c. cikkhez

Uj magyar értelmiség van kialakulóban — velünk, általunk. A jó kollektív szellem közö tünk, az egység, a megértés egymás iránt, a multból, a származásból, a különböző előképzettségből, életmódból fakadó szellemi és kulturális különbözőségek felszámolása egyben a jövő értelmiség egyöntetűségét jelenti.

Egyetemünkön, csoportjainkban még igen nagy különbségek állnak fenn a hallgatók életfelfogása, életmódja, gondolkozása, műveltségi színvonala, szakmai és kulturális érdeklődése között.

A kétségtelenül többséget kitevő azon hallgatók mellett, akik jól megértették feladatukat, hivatásukat, akik becsülettel megállják a helyüket a tanulás, a tudományok területén és ugyanakkor művelődnek, képezik magukat, figyelmet fordítanak a kultúrára, művészetre, a megfelelő szórakozásra is, akik tehát helyes úton járnak, számos olyan típus található meg egyetemünkön, amelyet a szűklá ókörűség, az egyes részfeladatok kisajátítása, a merev elzárkózás, a megrekedés, a „begubózás", avagy egyenesen a nemtörődömség, a felszínes, léha magatartás jellemez.

Az egyetemi hallgatók nem kis részében passzivitás, nehézkesség, közömbösség nyilvánul meg a kultura, az általános műveltség irányában.

Ezek nem látják világosan hivatásukat, nem látják, hogy nemcsak a tanulás, a vizsgák jó letétele a feladatuk, hanem feladatuk ezen túlmenően művelődni — általában — mennél nagyobb, bővebb tudás — és ismeretanyagot halmozni fel, sokoldalúvá lenni, helyes életstílust kialakítani.

A vidékről feljött szakérettségis hallgatók közül még sok nem találta meg a neki megfelelő, új feladataihoz, hivatásához méltó életmódot, szórakozást. Meglehetősen „szegényes" életmódot folytatnak. Végighallgatják az előadásokat, beülnek a könyvtárba, jegyzetelni, tanulni, sok esetben elvárják, hogy ezt is a tanulópárjuk tegye meg helyettük, azután hazámennek a diákszállóba és — lefeküsznek. És ezt csinálják napról napra. Nem is gondolnak arra, hogy sokkal vidámabb lenne az életük, sokkal könnyebben menne a tanulás, ha szórakozással, művelődéssel frissítenék fel a magolásba és az alvásba belefáradt agyukat. Nem használják ki a Budapest nyujtotta óriási művelődési lehetőségeket (színház, opera, múzeum stb.) Nem néznek körül a fővárosban. Egyáltalában nem érdekli őket a nemzet büszkesége, az ország szíve, Budapest. Igaz, hogy az oktatók, a népnevelők és funkcionáriusok erre ritkán hívják fel a figyelmet. Életük tehát mindössze az egyetem és a diákszálló viszonylatában zajlik le, esetleg ösztöndíjosztás után egy kiskocsmában. Külön baráti köröket alkotnak és begubóznak, elszigetelődnek másoktól, az élettől.

De vannak olyanok is, akik kispolgári fétist csinálva a kultúrából, mindennek végső célját és értelmét a kultúrában, zenében, költészetben keresik. Fütyülnek a hétköznapok komoly feladataira, a tanulásra, a szakmai ismeretek megszerzésére és — ami még sokkal veszélyesebb és károsabb — kispolgári gőggel lenézik „a barbár" tömeget, nagymértékben elősegítve és indokolttá téve a vidéki szakérettségisek egy részének visszahúzódását.

Megtalálhatók az örökké felszínen mozgó emberek is, akiket a tanulás és a kultúra irányában egyaránt a „flegma", „könnyű" magatartás jellemez, a jó duma, akik elő t soha sincs problémа, mindig „biztos" a felelősük, nincs az a vizsga, amelyet komolynak tartanának, és — más oldalról — megelégszenek a kultura kisebb igényű elmeivel is. Szórakozásuk legmagasabb formája a tánc, sőt esetleg a kártya (lásd diákszálló) vagy az ivás is kielégíti kulturális igényeiket.

Ez a helyzet! S a meglévő nagy különbözőségek nagymértékben gátolják a jó kollektív szellem, a megértés és bizalom légkörének kialakulását. Mert a jó kollektíva az, amelyben a tagok jól érzik magukat, megértik és segítik egymást, barátok, amelyben minden egyes ember szívesen együtt van, beszélget a kollektíva bármelyik tagjával, amelynek nemcsak az „egyszerű" DISZ-tagok tagjai, hanem amelybe beletartoznak a funkcionáriusok is, sőt a tanárok, a tanársegédek és szemináriumvezetők is.

Igen elterjedt a kollketív szellemnek egy meglehetősen furcsa értelmezése. Eszerint egy csoportban — és ez esetben mindig csak egy csoportról és ennél tágabb körről sohasem volt szó — a jó kollektív szellem kialakulásának legbiztosabb feltétele és jele: ha meg vannak „szervezve" a tanulópárok, tanulókörök, a patronálás, ha a csoportgyűléseken és politikai körökön mindenki megjelenik és ha — esetleg — a szeminárium vezetői úgy döntenek, hogy a szeminárium színházba megy közösen, akkor hiánytalanul ott lesz az egész csoport. A csoporton belüli különbözőségeket egyszerűen az érettségis — szakérettségis kérdésre vezetik vissza. És ebben is pusztán tanulmányi kérdést látnak. Sokszor még az a nevetséges eset is előfordult, hogy egy csoport kollektív szellemét az érettségizettek és szakérettségisek tanulmányi átlagának százalékos eltérésében mérték le.

Persze igaz az, hogy egy jó kollektívában folyik a gyengébbek segítése, de előfordul ez olyan csoportokban is, ahol csak kényszer következtében, a szeminárium vezetőjének erőszakos megszervezésére csinálják. Másrészt segítés és segítés között különbség van. Ahol kijelölt tanulópárok működnek, ott a gyengébbek megsegítése vagy kizárólag névleges, papírízű, vagy kötelességszerű tölcsérezés. Igaz az, hogy egy jó kollektívában a csoportgyűléseken, polkörökön mindenki résztvesz, de előfordul ez olyan szemináriumokban is, ahol a DISZ-titkár „szigora" és nem a közösségi szellem képezi alapját.

A kollektív szellemet nem lehet felülről, kívülről ráerőszakolni az emberekre. Csak belülről lehet kialakítani éspedig megtalálván azt az eszközt, azt az utat, amellyel az emberek közötti ezen nagy különbségeket meg lehet szüntetni, amely révén **közel lehet hozni őket egymáshoz az egyetemen, a tanuláson kívül.**

Szentes Tamás
III./pol. gazd. I.

„A szerkesztő üzeni“

Az 5. számban megjelent bírálatra a II. éves német jegyzet megjelenésével kapcsolatban közöljük az Igazgatási Osztálytól kapott értesítést: a jegyzet a bírálat után megjelent.

Ugyancsak az 5. számban megjelent „Asztalitenisz“ című cikk nyomán eljártunk a felszereléshiány ügyében. A „Haladás“ egyetemi asztalitenisz szakosztályánál érdeklődtünk. A kapott válasz lényege a következő:

A szakosztály évi pénzügyi kerete 5000 Ft volt. Ezt az összeget kérelmezésükre felemelték 6000 Ft-ra, ugyanakkor az OTSB-től és a „Haladás“-tól ígéretet kaptak arra, hogy a legszükségesebbet, a labdát külön folyósított pénzből vásárolhatják. A 6000 Ft. megvan, az ígéret azonban csak ígéret maradt.

Véleményünk: a helyi szakosztálynak kell az OTSB-nél és a „Haladás“ illetékeseinél szorgalmazniok a külön keret folyósítását labdákra, melyek „fogyócikkek“ és a felszerelési kiadások jelentős hányadát teszik.

*

A kultúrigazgatóságtól kaptuk: A „Rákóczi hadnagya“ c. filmankét elmaradásának oka: a filmírónak, Barabás Tibornak betegsége, és a szereplők előre nem látott elfoglaltsága volt, melyről a Filmgyár csak az utolsó napon küldött értesítést.

Kedves Sátoraljaújhelyi Elvtársak! Kéréseteken eljártunk. Hálólehetőség van, de vasúti kedvezményt, sajnos, a minisztérium nem adott. Ha így is megfelel az utazás, jöjjetek. Várunk titeket egyetemünkre. Ne keseredjetek el, nem olyannak ismerjük a IV. B-t. Mindenkit üdvözlünk a találkozás reményében.

★

Stupa Elvtárs! Leveledet megvitatta a szerkesztőbizottság. Irásban közlünk választ.

*

Több elvtárs fordult hozzánk azzal a kérdéssel, hogy lehet-e a menzán június 17-ig kiváltani az étkezési jegyet. Érdeklődésünkre azt a választ kaptuk, hogy a menza lehetővé teszi az elvtársak kívánságának megvalósítását és a jún. 17-e utánra kiadott jegyeket visszaváltja.

— Apucili! Ugye adsz egy huszast? Hónap vége van és nincs egy fillérem sem.

Hogy miért kapta ez a Babuci a nevét, el nem tudom képzelni. Semmi sincs rajta, ami a babára emlékeztetne. Lehet, hogy kicsi korában volt, de azóta igen erős változáson ment keresztül. Ideges, halvány arcbőrén áttetszenek a kék erek, szeme alatt állandóan sötét foltok ékelenkednek. Szemöldöke vékonyra szedve és sikkesen kihúzva majdnem a halántékig. Na és a szája! Az valami földöntúli! Nem piros, hanem lila és úgy jó félcentivel a felső ajka fölött és az alsó ajka alatt még ugyanez a lilaszínű festék éktelenkedik. A szája így valószínűtlenül vastag és úgy tűnik, mintha az orra tövében volna.

Hogy milyen belülről? Abból talán ízelítőnek annyi is elég let volna, amit eddig saját szájából hallottam. Hogy valójában milyen, azt ugyancsak ő, kéretlenül mutatta be.

Szokatlanul csendesen kotorászott a táskájában. Azt hittem ezen a reggelen nyugodtan böngészhetem az újságot, nem lesz részem újabb jelenetben. Tévedtem. Egyszer csak felkacagott.

— Ha ezt látnák! — mondta tompított hangon.

A békésen ábrándozó papa kérdőn nézett rá, mire ő egy halványkék fedelű könyvecskét húzott ki a táskájából és odatartotta az orra alá.

Nem állottam meg, hogy oda ne pillantsak. A könyvön semmi különös nem volt. Egy bakaraszos kereszt alatt „Keresztény naptár" felirás. Nem értettem egészen, hogy mi van ebben olyan nagy titok. Úgy láttam, az öreg sem, mert megkérdezte:

— Miért? Hát ezt sem szabad?

— Szabadni szabad, de én odabent egy öntudatos atheista elvtársnő vagyok. Képzelem, milyen borjú szemeket meresztene Máthé, ha ezt meglátná. De nem érted te ezt apus!

— Nagy diplomata vagy, Babuci? — lelkendezett a papa. — Született diplomata! Akárcsak anyukád. Nem is való neked a tanári pálya!

A szülői szeretet rózsaszínű szemüvege bizonyára alaposan megszépíti e „nagyszerű" jellem megnyilatkozásait az apa előtt. Ő bizonyára jobban ismeri a lányát, mint én, de abban egyet értünk, hogy nem neki való a tanári pálya.

Mindezek apránként rakódnak le a minden reggel utazóban. Kis jelenetek, megjegyzések és lassan kikerekednek a jellemek. A fülünket nem dughatjuk be és bármennyire megvan mindenkinek a maga gondja, baja, tennivalója vagy éppen a reggeli olvasnivalója, mindaz, ami elüt a kocsi szokásos zajától — vagy mert túlságosan közel történik, vagy túlságosan hangos és kirívó — felhívja magára a figyelmet.

Így például lehetetlen észre nem venni Jumbót és az ő barátját, a Cukit. Ők ugyan nem rendszeres vendégei a mi szakaszunknak, de éppen elégszer utaztunk együtt ahhoz, hogy az is elég, ha meglátom őket feltűnni az ajtóban, máris émelyeg a gyomrom.

A nevükről különben, azt hiszem, biztosan állíthatom, hogy nincsen benne az anyakönyvben. Úgy szedték fel, mint a kiállhatatlan „vagány" modorukat.

Jumbó jó alakú, vállas szőke fiú, olyan húsz éves forma. Széles pofacsontján örökké feszül a bőr, mert állandóan vigyorog. Hogy min, azt a jó ég tudja. Talán egyöttesen mindazon, ami már megtörtént és ami ezután történni fog. Fején araszos szélű sombréró, hátracsapva a tarkólára úgy, hogy elől egy merész bodorítás csúcsíves alakban messze kiugrik.

Barátja, a Cuki éppen az ellenkezője. Nyeszlett, pattanásos arcú fickó. Bookméker sipkáján a „Gombatermelők Szövetségének" és a „Méhészek Egyesületének" jelvénye között mindenféle színű, apró és nagyobbacska jelvények pompáznak. Két nagy elálló füle egyenkint olyan, mint egy légycsapó.

Szótáruk úgyszólván két jelzőt ismer. Ezek: állati és baromi. Mivel csak kettő van, ezt használják minden alkalommal és mindenre. Különben a jókat Cuki szokta mondani és Jumbó valósággal issza a szavait, majd valószínűtlenül mély hangon röhög. Igenis, röhög, úgy mint a lovak szoktak.

A minap is ott álldogáltak az ajtó közelében. Egyszer csak rákezdi Cuki:

— Jumbókám, hallottad már? — visítja, ahogy a torkán kifér.

A megszólított sunyin vigyorogva néz rá, egyelőre hangtalanul, de mint aki tudja, hogy most valami „állati klassz" dolgot fog hallani.

— Máma reggel behörögte a rádió, hogy szocialista államunk emeli a dolgozók életszínvonalát!

Mivel ezen még nem lehet derülni, Jumbó csak vár. Cuki azonban körültekeri bibicfejét a kocsiban, hogy vajjon meg van-e a kellő érdeklődés.

— Leszállították a konyhasámli, a banán meg a datolya árát 200 százalékkal!

Az utolját már fuldokolva visítja és akkor belevág az angyali Jumbó azzal a hordófenék-kongású, bördős röhögésével. Rettenetesen jól szórakoznak és egyáltalán nem zavartatják magukat azzal, hogy 10—15 szempár úgy nézi őket, hogy vajjon ezek nem a Lipótmezőről szöktek meg? Jumbó csapkodja kedves komája hátát és a maga módján és szavaival lelkesedik, hogy ez milyen nagyszerű volt.

Közben megáll a vonat. Idős bácsi nyitná az ajtót, már félre is tolta vagy két tenyérnyire, de tovább nem enged, mert ez a két jómadár a nagy élvezetben neki támaszkodott. A mocorgásra megfordul Jumbó és amint meglátja az öreget, elállja előtte az utat.

— Ez diákszakasz, fater, ha nem tudná! — és ezzel bevágja az orra előtt az ajtót. — Civil, kuss! — teszi még hozzá nyomatékkal.

Egy pillanatig dermedt csend, még a távolabb ülők is odafigyeltek. Mint a rugó, pattan fel az ajtónál lévő padról egy lány, egyenesen Jumbónak. Úgyhogy az félrelépett, talán azt hitte, hogy a felálló le akar szállni és csak most jut eszébe.

A lány olyan erővel rántotta fel az ajtót, hogy az nagyot csattant az ütköző oldalán. Látszott, hogy ezt az ajtónyitást nagy méreg diktálta.

— Tessék, bácsikám — szólt az öreghez.

Az szegény feje, nem tudja, hogy mi történt idebent, valami köszönés félét motyog és bejön.

A lány, amint az öregember ellépett mellette, szembefordult a pöffeszkedő Jumbóval és a dühtől fuldokló hangon vágta a szemébe:

— Szégyelje magát!

Ez a vigéc azonban határtalanul pimasz. Vigyorogva nagyot csípett a felháborodott lány arcán.

— Ejnye, cicám, de haragos vagy!

Az utolsó szó talán még el sem hagyta a száját, amikor akkora jobbkezes pofont kapott, hogy a sombréró a perronon kötött ki, a tulajdonos pedig, mint aki nem jól lát, nézett a kipirult lányra.

Férfiak ugrottak fel és nyomakodtak az ajtó felé. Legelől a kártyások. Nemigen lett volna tanácsos a pofont visszaadni. Így hát Jumbó engedett és kalapja után lépett a perronra. A pillanat feszült volt. Egyik oldalon a kocsi utasai ugrásra készen az ajtóban pedig Jumbó és az ő megszeppent bibicfejű barátja.

Valaki becsapta mögöttük az ajtót.

Én ekkor éreztem először, hogy a tanulókocsi közösség és ehhez a közösséghez tartozom.

RÁCZ LAJOS,
irodalmi pályázatra beküldött novellája.

Büszkeségem, hová lettél?

(Avagy: egy-két közvetlen szó egy kacér kicsi kis nőhöz)

Szép és jó dolog fiatalnak lenni. Igaz, hogy minden életkornak megvannak a maga sajátos, kedves örömei, de egy sincs olyan meleg, szívdobogtató, mint az ifjúságé: a szerelem. Ha magános ember langyos tavaszi estéken a Halászbástyán, vagy más sétányokon megjelenik, lehet, hogy valami fájón szorongatja a torkát, vagy ha nagyanyó és nagyapó a Körúton sétálva élvezik az első tavaszi napsütést, talán meghatottan nézik az egyetemistát, aki az első kis tavaszi ibolyacsokrot veszi meg a kislánynak. Bizony szép és nagyszerű dolog az ifjúság és a szerelem, ez a két ikertestvér. S ahol már egyszer van két szerelmes ifjú ember, ott gyakran elcsattan egy-egy csók is, hogy vidám mosoly teremjen nyomában. Hiába no, ez is hozzátartozik az ifjúsághoz. *Csak az a kérdés, hol, mikor, miért csinálják?* De a kérdés helyességének eldöntését inkább olvasóink jó ízlésére bízom. Én csak egy képet szeretnék bemutatni, ami sokunknak nem tetszik.

Egy párról van szó. Te is ismered Őket, én is, szóval úgy hallgatólagosan mindenki az egyetemen. Kigyúl a reflektor, a fénycsóvában ott állnak: az enyhén kopaszodó, magas fiatalember a kedves, csipogó, kissé nyafka, alacsony, szőke lánnyal. A filmfelvétel első képe délután a könyvtárban játszódik a hátsó sarokban, amint éppen a kései órák enyhe félhomályát igyekeznek felhasználni, csókolózással. Most arról igazán nem akarok beszélni, hogy a könyvtár általában tanulásra való, csak szeretném megemlíteni; ott rajtuk kívül még nagyon sokan vannak, és *ott csókolózni nagyfokú ízléstelenség.*

Mióta hasonló helyzetben láttam őket a könyvtár előtti beugróban, azóta mint rémkép üldöz a film következő kockája, ami csak fantáziámban él, de lehet azóta tudtomon kívül megtörtént: a kis szőke leány pipiskedve próbálja elérni magas imádottja (?) száját, majd miután ez nem sikerül kis zsámolyt hoz, és a régi polgári „nagy" nőkre jellemző „utyulimutyuli" kedves becéző szavakkal simogatja el kedvese homlokáról a redőt. Nem gondolja ez a negyedéves lány, hogy ezzel a viselkedéssel nevetségessé válik? Egy nőnek, aki úgy törekszik a nagyvonalúságra mint ő, sokat árt a nevetségesség.

Magánéletét nem akarom firtatni (tudom, hogy még vőlegénye is van) csak figyelmeztetem arra, egy nőnek büszkébbnek kell lennie annál, mint hogy úton-útfélen a szőke démon elnevezést érdemelje ki tettével, vagy annál, *hogy a csók nyilvánosságából közönséges sportot üzzön.*

Jegyezze meg magának: a fenségest a nevetségestől gyakran csak egy lépés választja el, és ő megtette már ezt a lépést. —*tók*—

A május 1-i felvonulás rendje

Reggel 9 órakor a Tanácskörút 9. sz. előtt gyülekeznek: az I., II., III., IV., X, alapszervezetek. Ezek az alapszervezetek a IX. kerülettel vonulnak. Előttük a Lámpagyár, utánuk a Csokoládégyár felvonulói haladnak. A kerületi áldekorációt a XI. alapszervezet felvonulói viszik. Gyülekezési idejük és helyük IX. ker., Köztelek-u. 8, fél 9 órakor.

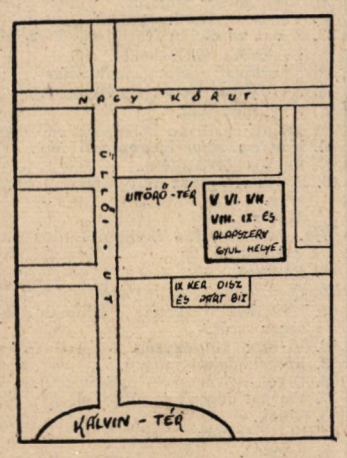

A gyülekezés helye az V., VI., VII., VIII., IX. alapszervezetek részére.

A felvonulás iránya: Tanács-körút, Sztálin-út, Sztálin-tér.

Az V., VI., VII., VIII., IX. alapszervezetek reggel háromnegyed 7-kor a IX. kerületi pártbizottság előtt (Köztelek-utca 8.), az Úttörő-téren (a térképen megjelölt helyen) gyülekeznek. Ezek a hallgatók abban a harmincezres DISZ-tömbben vonulnak, amely a felvonulást megnyitja.

Öltözet: kék ing (bluz), sötét nadrág, ill. szoknya.

Minden hallgató hozzon magával egy piros brosúrát vagy könyvet, a lányok virágot.

A felvonulás iránya: József-körút, Lenin-körút, Szondy-utca, Hősök-tere, Sztálin-tér.

A menzán reggel hattól lehet reggelizni. Ebéd mindkét felvonuló csoport számára az egyetemen lesz.

Közlemény

A Közgazdász legutóbbi számában „Csaló csoportvezetők“ cím alatt fegyelmi határozatokat közölt. A fegyelmi határozatok teljesen helyesek de nem felel meg a valóságnak a cikk címének „Csaló“ szava. A fegyelmi büntetéssel sujtott csoportvezetők tényleg gondatlanok voltak és ezért jogos a büntetés, de tudatos csalást nem állapított meg maga a határozat sem.

Nem szabad elfeledni azt sem, hogy a csoport kollektivájának támogatása nélkül egyedül a csoportfelelős nem tudja a fegyelmet megszilárdítani.

Egy csoport minden egyes tagja tartsa kötelességének, hogy jelentse a hiányzót a csoportfelelősnek és ha ez utóbbi lelkiismeretességét a gyanú árnyéka érné, ellenőrizze őt a tagozaton keresztül.

Tóth István:

„Magasra szárnyal a dal, száz fiatal...“

Riport művészegyüttesünk esztergomtábori útjáról

Vasárnap reggel 6 óra 40 perc: Az állomás még teljesen néptelen csak a szolgálatban lévő vasutasok végzik munkájukat. 6 óra 45 perckor megjelennek az együttes legfrissebb

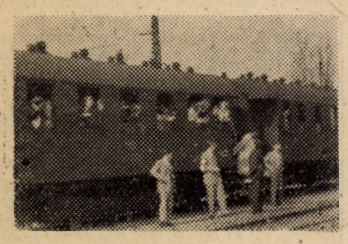

fiatal középiskolás tagjai. Röviddel ezután teherkocsi tűnik fel, melynek tetejéről Igaz bácsi fiatalos kedvvel integet: megérkezett a zenekar és tánccsoport felszerelése. Amikor az óra mutatója túlhalad a hét órán, már kacagásról hangzik a környék. Itt van az együttes zöme. Az arcokról szinte sugárzik a boldogság — örülnek a vidéki szereplésnek. Okot ad az örömre az a büszkeség is, melyet az együttes tagjai éreznek. Néphadseregünk harcosai előtt fognak bemutatkozni. A létszám majdnem teljes amikor feltűnik a szerelvény, mely bennünket szállít. Egyesek szerint indulhatnánk is, azaz mégsem. Végre nyolc órakor megérkezik az utolsó mohikán, akit nálunk Lukács elvtárs személyesít meg. Nála van jegyünk.

Most már minden előfeltétel megvan az induláshoz. Velünk érez a forgalmi tiszt is, mert vonatunk egyre gyorsuló sebességgel hagyja el az állomást.

A kocsikban általános jókedv uralkodik. Előkerülnek a hegedűk, harmonikák s amerre elhaladunk nótaszótól hangos a vidék. Mindenki jó hangulatban van. Bármerre nézünk a kocsikban, mindenütt mosolygó arcú vidáman nótázó fiatalokat látunk.

Utunk végcéljánál várnak ránk. Pihenőt tartunk, s azután az énekkar főpróbája következik, majd zenekarunk kíséretével a tánccsoport próbál. Közben az énekkarosok kisebb csoportokra szakadozva sétálnak, élvezik a tavasz szépségeit. Hol itt, hol ott tűnik fel egy vidáman beszélgető csoport. Rögtönzött röplabda csapatunk mérkőzést játszik a helybeliekkel. A győzelmet a mieink vívják ki.

Aránylag gyorsan múlik az idő, szinte észre sem vesszük, amikor megtelik a kultúrterem. Kezdődhet a műsor.

Elsőként az énekkar lép fel a színpadra.

Az ember szinte megilletődik, amikor száz torokból egyszerre csendül fel a „Szovjet ifjúság indulója”. A közönség is áhitatos csendben hallgatja. Második számként a „Kolhoz kérése” c. dalt adják elő, majd táncnóták következnek. A közönség lassan melegszik fel. Az első számnál még merészség lenne azt mondani, hogy vas-tapsot kapunk, de a harmadik számtól kezdődően már mindenki piarosra tapsolta a tenyerét. Következő jelenetben táncosaink a Gencsapáti Lakodalmas táncot adják elő. Osztatlan sikert arat a csasztuska-brigádunk. Nem engedik le őket a színpadról, amíg műsorukon kívül valamit még nem rögtönöznek. Remekel a zenekar is. Olyan pattogóan húzzák, hogy az embernek megpezsdül a vére. Szintén sikert aratnak. A közönség hangulata a tetőfokát éri el, aminek a szünni nem akaró taps a kifejezője. A tábori előadás után útrakészülődünk Esztergom felé, hogy ott is szórakoztassuk néphadseregünk harcosait és tisztjeit. Feltűnik a vár és a bazilika épülete. Megérkezünk és kényelembe helyezzük magunkat. Gyűlik a közönség, megtelt a Tiszti Ház színházterme. Az együttes ügyes tagjai felfedeztek egy trafikot, ahol vásárolni lehet képeslapot. Sercegnek a tollak. Az idő veszedelmesen halad előre. A közönség türelmetlen. Sikerünket itt is bizonyítja a számok utáni taps-orkán. Ezzel lényegében vendégszereplésünk befejeződött. A vonat indulásáig tánccal és városnézéssel telt el az idő.

Sötét este van, amikor vonatra szállva elindulunk hazafelé. Egyeseken látszik a fáradtság, de ez csak pár percig tart. A zenekar eloszlik a kocsikban — mindegyikbe jut egy pár — s megkezdődik a dalolás. Halkan csendül fel a nóta, de később — mindenki belekapcsolódik — erőteljesebben. Öt perc sem telik el és az egész szakasz táncol. Amikor áttérünk a következő kocsiba, hogy megmondjuk az újságot, legnagyobb csodálkozásunkra itt is táncolnak, sőt a harmadikban is. Elmúlik a fáradtság, eltörpül az esetleges bossúság, mindenki vidám, jókedvű.

A második kocsiban táncol Kálnai elvtárs. Amikor vége a táncnak, megkérjük, mondja el véleményét a mai napról.

— Mi a véleménye az együttes mai előadásáról?

— Szerintem az együttes a mai előadáson az eddigi előadásokhoz mérten a legjobb volt. Különösen kiemelkedik az énekkar, jó szereplésével, amiben nagy része van annak, hogy egyesültünk a vasutcai leány énekkarral, s így énekkarunk jelentős hangerővel növekedett. Nagyon jól szerepelt a tánccsoport, csasztuska brigád és a zenekar is.

— Mi a véleménye az együttes hangulatáról, összeforrottságáról?

— Az együttes az utóbbi időben jelentős fejlődést ért el, a jó kollektíva és az elvtársias szellem kialakításában. Mindenki komolyan veszi a munkát s szívvel-lélekkel igyekszik jó munkát végezni. Eltekintve a szállítás okozta kellemetlenségektől mindenki jól szórakozott és jól érezte magát.

A vidéki szereplések nagyon fontosak az együttes további fejlődéséhez. Ha gyakrabban megyünk, azzal gyorsítjuk együttesünk művészi színvonalának emelését, elősegítjük kollektívájának megerősítését. Az ilyen előadások alkalmával nagyon sokat tanulunk.

Az együttes tagjainak véleménye: Örömmel megyünk vidékre, igyekszünk lehető legjobb tudásunk szerint szerepelni, csak gyalogolni ne kelljen sokat.

A szerkesztőség megjegyzése:

Az esztergomtábori előadás jelentős fokmérője volt kultúrgárdánk munkájának. Kultúrosaink jól megállták a helyüket s megfelelnek a beléjük helyezett bizalomnak. Szükséges szerintünk is a vidéki előadás, de ehhez az is fontos, hogy az érdekeltek a közlekedési eszközöket fokozottabb mértékben biztosítsák.

(Fotó: Pekár.)

Gyalog vonul az együttes. Elég tekintélyes csapat

Az énekkar

A tánccsoport

A zenekar

Zentai elvtárs naplója

Be szeretném mutatni nektek Zentai elvtársat, egyetemünk esti II. éves, iparszakos kitűnőrendű hallgatóját. Ugy szeretném bemutatni, hogy megismerjétek őt, mint embert.

Véleményem szerint a napló tükrözi vissza a legőszintébben az emberek gondolatait, véleményét különböző dolgozókról. Hogy Zentai elvtárs ír-e naplót valójában? Véleményem szerint ez nem lényeges. Én most őt akarom bemutatni gondolatain, különböző dolgokról való véleményén keresztül. Érdemes lesz vele megismerkedni, meglátjátok.

Hétfő.

Rémes ez a 33-as busz! Meg kellett tolnunk a Ferdinánd-hídnál. Ilyen utazás elrontja egész napomat.

A vállalatnál elémraktak egy zavaros ügyet. Megint elfelejtettek valami apróságot Az „ellenfél” most kellemetlenkedik. Nem akar fizetni. Egyesek nem értik, hogy minden, látszólag apró-cseprő dolog fontos a szerződésnél.

Matematika előadás a differenciálszámításról. Éva néni tartotta. Le a kalappal előtte! Ilyen nehéz és bonyolult dolgot ilyen természetesen előadni!

Mire feleségemmel hazamentünk, Kati már aludt. Ritkán látom az én nagylányomat.

Kedd.

Hogy mi mindennel kell foglalkoznom!

„Ürge” felkeresett. Motorbiciklije dudájába vizet öntöttek. Mit csináljak, hogy ne húzzák állandóan ezt a szerencsétlen fiótást?

Egy pletykafészket kell szétdobni különböző üzemrészekbe. Gátolják a munkát.

Technológia órán Bikics elvtárs valami bonyolult képletet írt a táblára. Majd hozzánk fordult: „Most nem magyarázom meg, de jövőre a belkeresek tanulják.” Szegény belkeresek!

Kati még nem aludt. Leültem ágya szélére, meséltem neki nyuszikról, mókusról, kiscicáról, míg elaludt.

Szerda.

Tankör. Rémes ez a . . .! Már megin nem készült fel. Mi töltsük fejébe az anyagot? Lehetetlen kívánság! Visszaél a kollektívával és még ő sértődik meg.

Korábban jutottam haza. Szegény dédnagymama, mennyi baja lehet ezzel a kis ördöggel. Vagy csak az én tiszteletemre rosszalkodik? Szegénykének nagyon hiányozhatunk. De ő is nekünk. !

Csütörtök.

Lent voltam a játéküzemben. Jó lenne egy ilyen kisvasút a lányomnak. (De talán az apjának még jobb!) Megkérdezték: ismerem-e új tehervagonmodellüket? Bűntudatosan hajtottam le fejem. Már két hete nem voltam náluk.

Titokban jólesett a szemrehányás. Azt jelenti, hogy szeretnek, bíznak bennem, bár az ellenőrzési osztályt vezetem. Sokan száraz embernek tartanak, mert csak a tényeket nézem. Azon keresztül vizsgálom az embereket. Persze azt is nézem, mik az indítóokok. És ezt kevesen látják.

Munkámban az emberek bizalma nagyon fontos. Enélkül nem érhetek el semmit. Megszerezni nehéz, de megtartani még nehezebb. Különösen az én munkakörömnél, hiszen az ellenőrzésnél nem lehetek tekintettel senkinek a személyére.

Elkezdtem olvasni Heltai Jaguár-ját. Nagyon tetszik ez a kedvesen romantikus történet a Krajcáros Igazság újságíró-betűrőiről.

Szombat.

Az egyik polgazd. irodalom nagyon ismerős: két kötetben is szerepel és mindkettőt megadták. Apróság, de godatlanságra vall.

Mikor hazamentem, Kati valami kislibáról énekelt. Ugylátszik az óvodában tanulta. Leülök a karosszékbe, csendesen a hátam mögé lopódzik és huncutul csiklandozza a nyakamat.. Tréfásan ráijesztek, anyjához szalad, kismacskamódra hozzádörgölőzik és odasúgja: „Megcsiklandoztam apunak azt a helyes kis pólyás nyakát.” Milyen nehezen várom a vasárnapot.

A vállalatnál munka, az egyetemen tanulás, szinte egy perc sincs, ami az enyém lenne. Még a szerencsésèbbek közé tartozom, mert együtt vagyok a feleségemmel az előadásokon. De Kati! Alig látjuk egymást! Ilyenkor persze kitombolja magát.

„Apu tedd le a cigarettát!” — kiáltja. Mérges leszek: Mondd Kati, te dirigálsz itt nekem?” Lányom válasza: „Igen!”

Szili

FC Flamengó—Bp. Kinizsi 5:0

Az április 16-i mérkőzés lázba hozta egyetemünk hallgatóit is. Megkértünk ezért néhány elvtársat, nyilakozzon a Közgazdásznak a két csapat játékáról. Ime a vélemények:

A STATISZTIKA-SZAKOS: Legcélszerűbb, ha ezt a mérkőzést számszerű eredménye alapján vizsgáljuk, elemezzük és értékeljük. Az öt-nullás viszonyszám szemléltetővé teszi a két csapat közötti különbséget. Az 5:0 kialakulását lényegében két tényező hatása eredményezte:

a) a brazilok jó játéka (számszerűen kifejezi az 5);

b) a Kinizsi gyenge játéka (számszerűen kifejezi a 0).

Természetesen sokkal pontosabb képet kaptak az egész kétszer negyvenötperces tárgyidőszakról azok, akik a Népstadionban, dinamikájában nézték végig a folyamatot, s így nemcsak a gólok volumenét vehetik számba. Gulyás kapuja, mint gólbevételi egység nem teljesítette tervét. Véleményem szerint ez a reprezentatív mérkőzés nem tükrözi pontosan a brazil és a magyar labdarúgás közötti arányt, mert a Bp. Kinizsinek, mint megfigyelési egységnek a Flamengóval való szembeállítása helytelen volt. Ajánlatos lenne a reprezentáció kiterjesztése a két ország válogatottjára is, de minél előbb és főleg a Népstadionban!

A BELKER-SZAKOS: A mérleg a brazilok javára billent. A Flamengó bő választékban hozta forgalomba a gólokat, a Kinizsi góljaiban azonban erős hiány mutatkozott. A brazil játékosok úgyszólván sorban álltak a Kinizsi kasszájánál, busásan fizettek, de a mieink — sajnos — nem tudtak visszaadni. Egészen szokatlan kereskedelmi ügylet volt ez a mérkőzés, hiszen öt ellenében semmit sem adtunk. Hiába, most is áll a régi jó közmondás: Nagyobb öröm adni, mint kapni!

Végső következtetés: Nemzetközi viszonylatban a Kinizsi játéka nem cikk.

A FÖLDRAJZ-SZAKOS: Valószínűleg Dél-Amerikában is tanulnak területi tervezést — mert a vendégek pályán való helyezkedése igen tervszerű volt. Nekem legjobban hátvédhármasuk kapu előtti komplex-telepítése tetszett. Miattuk nem valósulhatott meg közös kívánságunk, hogy a brazil kapu a magyar labdák számára mágneses sarokká váljon. A Kinizsi kapuja azonban a pálya-erózió bázisa volt, mert minden gól oda folyt be. Végeredményben a két csapat abszolút és relatív szintkülönbsége erősen kiütközött.

A PÉNZÜGY-SZAKOS: A brazilok kamatostól megfizettek. Gulyás öt gólt inkasszált, ami szép kis summa. Zezinho a gólforgalom jó csatornájának bizonyult: Kár, hogy a pályán nagy volt a szél forgási sebessége.

A POL. GÁZD.-SZAKOS: A kérdést több oldalról meg kell világítani és összefüggéseiben kell vizsgálni.

Először: Törvényszerű volt a Kinizsi veresége?

Nem, nem volt törvényszerű. Ha a Kinizsinél gyengébb brazil csapat jött volna, a mieink biztosan győznek.

Másodszor: A Flamengó maximálisan kielégítette a Kinizsi gólszükségletét, a mieink azonban megsértették az értéktörvényt, mert semmiért öt gólt fogadtak el. (Az uzsora sajátos formája.)

Harmadszor: A döntő hiba abban állt, hogy a Kinizsi játékosai sem a védelmi, sem a támadó funkciót nem látták el kellőképpen.

Tömör összefoglalás: A mérkőzés óriási jelentőségű volt a Kinizsi-szurkolók szempontjából.

És minden közgazdász ezt kérdezi:

— Jó volt nekünk ez a mérkőzés?

— Hát nem volt rossz.

Botka Zoltán

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem párt- és DISZ-bizottságának, egyetemi tanácsának és szakszervezeti bizottságának lapja.

Szerkeszti: a szerkesztőbizottság
Felelős szerkesztő: Illés János
Szerkesztőség:
Budapest, IX., Dimitrov-tér 8, II. 224
Telefon: 186-850, 192 mellék
Kiadja:
a Budapesti Lapkiadó Vállalat
Budapest, VIII., Blaha Lujza-tér 3
Felelős kiadó: Kürti Lászlóné
Szikra Lapnyomda
Budapest, VIII., Rökk Szilárd-u. 6
Felelős vezető: Kulcsár Mihály

Külker.-láz az I. évfolyamon

— Hová készülsz ebben a maskarában?

— Jelentkeztem külkereskedelmi-szakra.

Röplabdapálya...

A Makarenko-u. 23. diákotthon hallgatói kezdeményezésére a kihasználatlan udvaron röplabdapályát építettek. Ez a hallgatók szórakozási és sportolási igényeit kielégíti, s ezen túlmenően az otthon otthonosabbátételét szolgálja, amennyiben az elhanyagolt udvar helyén egy szép vörösalakos — kétoldalán esetleg füves, ves, padokkal ellátott — pálya lenne amely télen korcsolyapályaként is használható.

A hallgatók javaslatát nemsokára tettek követték. Németh József, a diákotthon titkára öttagú csoporttal hozzákezdett az udvar egyengetéséhez. Ezt újabb és újabb csoportok követték a szomszéd diákotthonokból is. A munkában kitűntek: Lipák András III. és Körtély Sándor II. éves földrajzszakos hallgatók, akik 8—8 köbméter salakot szállítottak be az utcáról az udvarra.

A hallgatók munkája mintegy 3000—4000.— Ft megtakarítást jelent az egyetemnek, hiszen a sportrajtó keretből nem lehetett volna a kiadásokat fedezni, ami a pálya elkészítését későbbi időpontra tolta volna ki.

SPORTHÍREK

Asztalitenisz.

Férfi asztalitenisz csapatunk az I. osztályú bajnokság során legutóbb a hatodik, illetőleg a hetedik fordulót játszotta. A csapat továbbra is hullámvölgyben van és a most szerződtetett edzővel karöltve hozzá kell fogni a hibák kijavításához.

Betonútépítő—Kg. Haladás 11:5
Vendéglátóipari V.—Kg. Haladás 11:4

A csapat eddig hét mérkőzést játszott, egyet nyert meg, a többit elvesztette.

A tartalékcsapat jó ideig ugyancsak rosszul szerepelt. Az utolsó két mérkőzését azonban szép játékkal a Reszelőgyár ellen 11:9, a Petőfi Jogászház ellen 11:4 arányban nyerte meg. Különösen Nádasi és Varga II. szerepelt a legjobban.

Röplabda:

I. osztályú férfi csapatunk szép feladatok előtt áll. Az ország legjobb csapataival méri össze erejét a bajnokságért. Az első mérkőzésén a T.F. Haladás ellen 3:2 arányban győzött, majd a második forduló során a bajnok Csepeli Vasastól 3:0 arányban vereséget szenvedett.

Labdarúgás:

A. VIII. kerületi bajnokságban szereplő csapat eddig öt alkalommal lépett a pályára. Négy alkalommal győztesként végzett, egyszer pedig vereséget szenvedett. Legutóbbi mérkőzése során a K. Lokomotív ellen 3:1 arányban győzött.

Kosárlabda:

Férfi kosárlabda-csapatunk szereplése kielégítő. Hat mérkőzésből mind a hatot megnyerte és ezzel a P. Tervhivatal csapatával együtt az első helyre került. Utolsó mérkőzésen a Szikra B. együttesével kerültek össze és megérdemelten 12 ponttal nyerték. A csapat minden tagja lelkesen és eredményesen játszott.

A tartalékcsapat eddig egy mérkőzést vesztett el, amelyre nem tudott kiállni, egyébként a többit megnyerte.

A női csapatnál jóval rosszabb a helyzet. Eddigi mérkőzéseik eredménye egy pont. A csapat gyengébb szereplésére az sem lehet kifogás, hogy nem volt edzőjük. Jobb eredményeket várunk tőlük.

SAKK

Véget ért a Közgazdász feladványfejtő versenye!

Befejeződött a hat fordulóból álló feladványfejtő verseny. A hatodik feladvány helyes megfejtése: B c4!

Helyesen fejtették meg: „Jogi tanszék sakkozói”, Bartha Alajos, Bernáth Kálmán. Az utolsó feladvány helyes megfejtéséért öt pontot adtunk.

A verseny végeredménye:
első és második holtversenyben Bernáth Kálmán és Bartha Alajos 24 ponttal. Mindketten valamennyi feladványt helyesen fejtették meg. 3. „A jogi tanszék dolgozói” 20 ponttal. 4. Nyitrai elvtárs 16 ponttal. 5—6. Jobb Sándor és Terbócs László 15—15 ponttal. 7. Hirsch János 8 ponttal. 8. Gacsályi István 7 ponttal. 9. Németh Gyula 4 ponttal.

A verseny győztesei Bernáth és Bartha elvtársak könyvjutalmat nyertek. (Átvehetik a szerkesztőségben.)

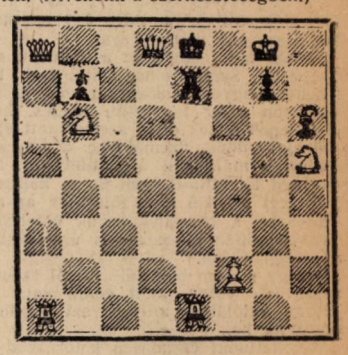

1. FELADVÁNY.
(Beküldte Fodor Géza.)
Matt két lépésben.

1954 május 1

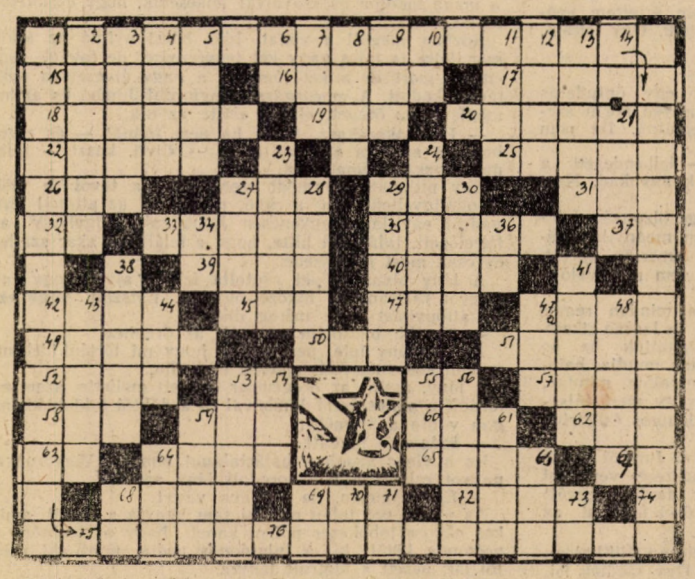

Vízszintes:
1. Függ. 1. folytatása.
15. Flettner francia mérnök szélhajója.
16. Török Bálintra szórta így átkait egy rab, akit nem engedtek szabadon, „Bilincsben őszülj meg, te rothadt szívű . . .”
17. Mezőgazdasági tisztítóeszköz.
18. Függelék.
19. Vissza: hármasfogat félig!
20. Igen hatásos lázcsillapító.
22. Télen oroszul.
25. Névelővel: szovjet folyó.
26. Vissza: Chopin nagy szerelme volt ez a francia trónő. S . . .
27. Perzsa uralkodó.
29. Vissza: úr néme ül.
31. Város a Donkanyarnál.
32. A-val az elején Gorkij regénye (első kocka kettősbetű).
33. Névelővel: délamerikai állam.
35. Névelővel: Verne regényhőse.
37. . . . Sin Man.
39. Szuezi-csatorna környékén élő nép.
40. Nagyon szép idegen női név.
42. Fontos ötvözőfém.
45. Egyik világrész három magánhangzója.
47. Mátka.
47/a. Stratégiailag is igen fontos angol kikötő.
49. Reszket.
50. Összevissza: u. a. mint a függ. 7.
51. Névelővel: keleti államhatalmi szerv volt.
52. Vissza: súlyegység.
53. Kereskedelmi műszó.
55. E-vel a végén a májon van.
57. Vissza: fegyvert sütne el.
58. Vétek.
59. Fiú becenév.
60. Kopasz.
62. Vissza: autobuszmárkánk . . . RUSZ.
63. Vissza: állóvíz.
64. Apátlan, anyátlan.
65. Búzát vág.
67. Mutatószó.
68. L-lel vonalzó.
69. Oroszlán latinul.
72. Sósvízű tó a Szovjetunióban.
74. Ezer, római számmal.
75. Violinkulcs.
76. Május elseje (oroszul és fonetikusan.)

Függőleges:
1. 1890 óta ez május elseje: (oroszul és fonetikusan a 76-os számig.)
2. Szülőföld, haza oroszul.
3. Vissza: olasz hegedűkészítő (o=i).
4. Egy pár ló.
5. Határozottság (j=ly).
6. Az ezüst vegyjele.
7. Folyó spanyolul.
8. Vissza hüvelyk (utolsó kocka kettősbetű).
9. Vizet szolgáltat.
10. G-vel felfuvalkodottság.
11. Végtelen lovasroham!
12. Színes ceruza.
13. A föld központi magja (csak négy betű).
14. Virág része: a 21. számig.
21. Vissza a vulkán terméke.
23. Ókori egyiptomi király.
24. Legmagasabb férfihang.
27. Vissza: ilyen a falevél.
28. Magyar drámaíró: „Egy magyar nyár története” a legújabb műve. . . . Miklós.
29. Katonailag igen fontos német találmány.
30. Az ó-görög mitológiában Zeus felesége.
34. Kettőzve: az egyik szülő.
36. Kettőzve a másik szülő.
38. Név latinul.
41. Névelővel: európai folyó.
43. Vissza: ha néha rosszul is, de ezlát el tűzelővel.
44. Orvostanhallgató . . . ikus.
47. Vajjon juttat?
48. Gárdonyi: „Láthatatlan ember” c. művének egyik szereplője, aki Attilába, a hunok királyába volt szerelmes.
53. Villamos oroszul. Tr . . .
55. Ez oroszul.
56. Főzelékféle.
59. 48-as politikus yi.
61. Ragpár.
64. Szamár franciául.
66. Ott oroszul.
68. Bécsi toján (y=i).
69. Liftirány.
70. Ő németül.
71. Védelmez.
73. Vissza: beosztás, jelzés.

Beküldendők a vastagon szedett sorok.

Mai számunkban közöltük rejtvényversenyünk utolsó fordulóját, a helyes megfejtők neveit a következő számban közöljük és a legtöbb helyes megfejtést beküldők között jutalmakat sorsolunk ki. A régebben közölt rejtvények megfejtései még két hétig beküldhetők.

Rimóczi Károly